

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%

Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978

Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

V Bosni se groza še stopnjuje

Kdaj se bo srbski lutkar odločil za mir na Balkanu?

»Zločin proti človeštvu«, »to je poraz civilizacije« in »ena najtemnejših strani zgodovine Evrope.« je dejal v Dolini Aoste papež Janez Pavel II., ko se je prizadelo spomnil vojne v Bosni. Tudi tokrat se je postavil na stran človeka, na stran žrtve. Pokazal je na tragedijo narodov in posvaril krivce, naj le prenehajo z vojno.

A mi vemo, da se vojna še ne bo končala, vsaj do takrat ne, dokler se ne bo zahodni svet prenehal sprenevedati, kot se podlo spreneveda sedaj. Ko je Srebrenica padla v roke Srbom in so ti odvedli več kot dvajset tisoč ljudi neznan kam, posiljevali in pobivali ogromno ljudi, so si francoski vojaki natančno 14. julija, ko imajo doma državni praznik, delili v Bosni priznanja in priredili na neki bosanski kraški gmajni celo majhno paradu, da je lahko svet videl, kako so pripravljene za boj. Medtem ko si je Chirac doma zadovoljno ogledoval svojo paradu ob dnevu zav-

zeta Bastilije (v kateri je bilo tedaj resnično na ljubo zaprtih le osem ljudi in med temi pisatelj De Sade), se je proti Tuzli in drugim vila reka nesrečnejšev, ki so jih Srbi pregnali z domov.

Natova letala so med tem časom gnetla in mešala zrak nad Bosno; italijanski desničarski vodja, ki bi rad učil Slovenijo

demokracije in ji postavljaj pogoje za vstop v Evropo, je zakodakal, kako bi morali »najprej obvestiti civilno prebivalstvo in šele nato bombardirati srbsko vojsko.« Angleški politiki so si ob istem času izmenjevali nasvete o tem, kako najprej segreti že toplo vodo; Clinton si je »v slogu novega Pilata nad bosanskim polnim loncem krvi nedolžnih bosanskih ljudi umil roke« (Bettizza) in povedal še enkrat svetu, da Američani nimajo namena darovati niti enega življenja za Bosance, pa naj jih je še na tisoče in tisoče (kaj zato!), demokracija pa da je nekaj svetega in še kaj je dodal ob jstni Američan. ZDA ne morejo biti nikomur več v

zgodovinski in demokratični in tudi ne politični. Italijanska zunanja ministrica je olikano povedala, da »bo Italija - kot vedno - odigrala svojo vlogo.« se pravi: tam nekje v kotu in z repom med nogami. Če bi bilo kaj deliti, bi morda še šla zraven, tako pa... besede, besede, besede.

Edini, ki ne ostajajo pri besedah, so Srbi, ki so vsak dan vedno bolj edini zmagovalci te krute vojne. Karadžić je dejal, da enklav z Muslimani ne bo, kerv njih živijo le teroristi. Pozabil pa je povedati, da Muslimani nimajo ne pušk ne bajonetov, ko on strelja nanje

nihče ni sprejel...

Srbi pa lepo naprejo... Točno vedo, da je Zahod gnil in ne bo ukrenil ničesar; do njega se tudi temu primerno obnašajo. Najprej zajamejo tistih nekaj deset predobro plačanih nesposobnih vojakov OZN, potem prodrejo naprej in jih takoj spustijo. Ameriški časniki so celo zapisali, da jim ob izpustitvi dajo mrzlo pivo; televizija je to potrdila, ko je pokazala srečne nizozemske vojake, ki so služili Srbom za ščit; še prej pa so po Ghalijevem ukazu Muslimanom odvzeli vse težko orožje in tako Srbom samo še olajšali pot do Srebrenice...

s topovi in tanki. In kje je Ghali, ta znani arabski mešetar, ki ga nekateri še imajo za glavnega tajnika OZN? Bil je na neobhodno prepotrebem potovanju po Afriki, kjer pa ga tudi

Tako bo te dni padla Žepa in kasneje tudi Goražde in potem še Bihač (če bodo Srbi seveda tako hoteli) in tako naprej... In vsi bodo imeli polna usta Bosne in nihče ne bo storil ničesar. Da je res tako, priča zadnja številka revije TIME, ki prinaša na prvi strani sliko bosanskega klavca in najbolj odgovornega politika za vse vojne v bivši Jugoslaviji, Slobodana Miloševića, ki je po letu dni molka dal reviji ekskluzivni intervju, v katerem pravi, da lahko vzpostavi mir na Balkanu v šestih mesecih. V zameno zahteva odpravo vseh sankcij proti Srbom in t.i. Jugoslaviji. V članku, ki spremlja intervju,

se bere, da brez Miloševića ne bo miru na Balkanu, še manj v Bosni; in tudi to, da se že vrsta uglednih ameriških senatorjev nagiba k temu, da bi Miloševiću ugodili »samo zato, da bi že enkrat imeli mir v nekdanji Jugoslaviji.« Če se bo to res zgodilo, lahko pričakujemo, da bo že naslednje leto Sloba najresnejši kandidat za Nobelovo nagrado za mir...

Kako se bo izšlo v Bosni, se še ne ve. Edino, kar vemo, je to, da bomo naslednji teden spet pisali o tisočih novih beguncih; nihče pa ne bo znal ničesar povedati o vseh tisočih ljudi, ki jih v teh dneh Srbi na tiho in dejansko pred očmi vseh pobijajo, posiljujejo, uničujejo. Evropa pa je s Srebrenico, ki jo bomo kmalu pozabili, ker bomo začeli govoriti o Žepi itd., dokončno izgubila svoj človeški obraz. Sicer pa: kdo se še spomni Vukovarja?

Največji dokaz, da je res tako, so srbska premetena politika in vojaške zmage povsod, tako na Hrvaškem kot v Bosni in ne nazadnje tudi v Kosovu. Nad vsem tem pa bdi znani in strašni Miloševićev porogljiv nasmeš.

Jurij Paljk

Slovenci smo se spomnili 75-letnice požiga Narodnega doma

Narodni dom v Trstu je za Slovence v Italiji simbol. Simbol je zaradi tega, ker ponazarja hrepenenje naše skupnosti, da doseže enakopraven položaj s tuakajšnjim večinskim narodom in evropsko raven; predstavlja tudi vse trpljenje, ki smo ga morali Slovenci prenašati v času savojske in fašistične Italije.

Italijanski nacionalisti so pred 75 leti s požigom Narodnega doma hoteli zavreti proces vsestranskega razvoja slovenske skupnosti v Trstu, za katero je bil Narodni dom simbol že doseženega in temelj za nadaljnjo rast. To je med drugim povedal slovenski govornik Aleksej Kalc na množični manifestaciji, s katero smo se v četrtek, 13. julija, tržaški in goriški Slovenci spomnili te žalostne obletnice. Manifestacija, ki se je je udeležilo okoli tisoč ljudi, je bila ravno ob tisti uri, ko je pred tričetrstoletja Narodni dom zgorel, in je potekala prav pred njegovo stavbo na ulici Filzi. Na svečanosti so novinarji Primorskega dnevnika pobirali podpise za peticijo, ki zahteva vrnitev Narodnega doma naši skupnosti; malo

stran, na trgu Dalmazia, pa je društvo Edinost imelo razstavo o požigu Narodnega doma.

Na manifestaciji, ki jo je povezoval Livij Valenčič, s pesmijo pa obogatil moški zbor Vasilij Mirk s Proseka in Kontovela, je v slovenščini spregovoril Aleksej Kalc, v italijanščini pa podpredsednica Inštituta za zgodovino odporniškega gibanja v Furlaniji-Juljski krajini Annamaria Vinci. Kalc je po zgodovinskem orisu tistega dogodka dejal, da je danes naloga Slovencev v tem, da gojijo medsebojno spoštovanje, za to pa potrebujejo razumevanje in konkretno pomoč za svoje ustanove, ki so v težkem položaju. Slovenci s svojim organiziranim delovanjem želimo dokazati, da hoče-

mo prispevati k rasti in razvoju tržaškega mesta. Meja, je dejal Kalc, naj postane zares dejavnik zблиževanja. Slovenska manjšina v Italiji in italijanska manjšina v Sloveniji sta glede tega dejavnika za stabilnost in medsebojno sodelovanje.

Annamaria Vinci je dejala, da je bil požig Narodnega doma ponižanje in žalitev za Slovence, pa tudi za-

mujena priložnost za merjenje med italijansko in slovensko kulturo v Trstu. Požig Narodnega doma pa ni bil le udarec za Slovence, ampak tudi za demokracijo v Italiji. V Trstu, je še dejala Vincijeva, pa vendarle niso vsi soglašali s politiko fašističnega režima do Slovencev. Le-ti so bili sicer v manjšini, njihovo spo-

ročilo pa morajo danes osvojiti tako Slovenci kot Italijani v teh krajih. Spomin na tržaški Narodni dom, ki je bi za tiste čase pravo večnamensko središče, saj so bili v njem banka, gledališče, hotel itd., bo ostal registriran tudi v knjižni obliki. Istega dne so uro pred osrednjo svečanostjo v prostorih Tržaške knjigarnice predstavili monografijo Narodni dom v Trstu 1904-1920, pri kateri je sodelovalo

šest naših zgodovinarjev in strokovnjakov, med katerimi tudi Pavle Merku, Marko Pozzetto, Sandi Volk idr. O monografiji, ki je izšla pri založbi Devin, sta spregovorila Milan Pahor in Andrej Furlan.

Poleg predstavnikov domala vseh komponent Slovencev v Italiji (manifestacija je priredilo skupno predstavništvo) in uradnih predstavnikov Republike Slovenije, je bil 13. julija prisoten tudi tržaški občinski odbornik Degrossi, v občinskem svetu pa je v ponedeljek, 17. t.m., bila komemoracija. Italijanski Trst, oz. tržaško časopisje, je sicer posvetil tej obletnici veliko pozornost s številnimi članki v obeh mestnih dnevnikih, *Il Piccolo* in *Trieste Oggi* (*Piccolo* je ob tej priložnosti tudi objavil pogovor s podpredsednikom deželne sveta Milošem Budinom). Osrednji tržaški dnevnik je bil glede tega objektivnejši, medtem ko je *Trieste Oggi* posvetil veliko prostora verziji italijanskih nacionalističnih krogov o požigu, o spominski svečanosti pa je Federica Comar v njem objavila poročilo v zafrkljivem tonu.

Ivan Zerjal

Dva izredna zgodovinska dokumenta

Rad bi se še za trenutek vrnil k papeževemu pismu ženskam. To pismo ima le 12 poglavij, zato so ga verjetno prebrali kar mnogi. Zanimivo je, da ga je laični tisk sprejel z veliko pozornostjo in s številnimi pohvalami.

Čeprav je to eden najkrajših papeževih dokumentov, obravnava temo, ki je za Janeza Pavla II. temeljnega pomena. Kakor je papež Leon XIII. sledil delavskemu vprašanju, tako sledi sedanjemu Petru naslednjemu problemu žensk. To pomeni, da sta oba papeža dojela pomemben zgodovinski trenutek in sta hotela, da bi bila v njem Cerkev prisotna z vsodločnostjo. Problem delavcev dobro poznamo, ker je že za nami; morda pa še ne dojemamo ženskega problema, ki stopa v ospredje sedaj bolj kot kdaj prej.

Enciklika *Rerum novarum* Leona XIII. je doprinesla velike zgodovinske posledice: nastali so sindikati in katoliške stranke, odprla se je doba krščanskih demokracij. Oba papeža poudarjata pomembnost socialnega pogleda nad kulturnim. Leon XIII. je poudarjal »pravično« plačo in tako postavil temelje

katoliškemu sindikalizmu; sedanjemu papežu pa poudarja enakovrednost ženske na družbenem področju, se pravi popolno priznanje gospodarske in socialne vloge ženske.

Janez Pavel II. je naslovil svoje pismo vsem ženskam celega sveta; tudi ženam iz islamskih in azijskih dežel, kjer ni poznana Kristusova »kulturna revolucija«. Obraca se do vseh žensk vseh kultur. Zaveda se pomembnosti trenutka, ko bo tudi v nekrščanskem svetu ženska dosegla svoje mesto. V notranjosti Cerkev pa priznava ženski »immanentno preročstvo«. Tisti, ki so izven Cerkev, se morda ne bodo zavedali izjemnega pomena teh dveh besed; ženska se dviga celo na duhovniško raven, ki je namenjena le moškim.

Nastop in priznanje ženske v družbi daje popolnoma novo vlogo ženski v družbi, kulturi in sami Cerkvi.

Papež ostaja trden v moralnih pogledih; ne odstopa. Dviga pa vlogo ženske na tak nivo, ki ga doslej še nihče ni pokazal in nakazal. In v tem smislu Janez Pavel II. presega Leona XIII.

Dušan Jakomin

V pričakovanju na papežev obisk v Slovenijo

»Zelo si želimo, da papežev obisk ne bo samo dogodek, temveč predvsem dogajanje.« To programsko misel je poudaril mariborski škof Kramberger. V resnici je mišljeno kot duhovno dogajanje, zato naj bo jedro te priprave na duhovni ravni. Priprave naj bodo torej osredotočene predvsem na duhovni ravni; v drugačnem primeru se bo obisk svetega očeta sprevrgel le v zunanjo manifestacijo, ki se bo končala, ko bo Janez Pavel II. zapustil našo deželo. Tega pa ne smemo dovoliti.

Pripravljalni odbor se je razdelil v sedem pododborov, da bo priprava učinkovitejša. Pododbori so odgovorni za posamezna področja, ki so: pastorala, arhitektura, operativa, finance, liturgija, logistika, mediji (televizija, radio in tisk). Odbor je prejel

že 60 pesemskih besedil-predlogov za osrednjo pesem; sedaj so na delu glasbeniki. V pripravi je 1000 mašnih plaščev za somaševalce; te plašče bodo lahko odkupile župnije. Naši duhovniki naj se oglasijo pri uredniku g. Jakomina, če jih zanimajo.

Napovedana je molitev rožnega venca »za vsakega prebivalca Slovenije in za vse Slovence po svetu«.

V duhovno pripravo se vključimo tudi mi zamejski verniki, saj želimo biti deležni tega pastirskega obiska.

IZ JULIJSKEGA CERKVENEGA KOLEDARJA

22. julij

Sv. Marija Magdalena

Še danes so velike razprave o istovetnosti evangeljskih Magdalen. Marija Magdalena je spremljala Gospoda, ko se je premikal po Palestini; zato je bila - po vsej verjetnosti - deležnjak njegove pouka. Ob Kristusovem križanju so se apostoli porazgubili, Marija in še nekatere žene pa so ostale ob križu blizu trpečega in umirajočega Jezusa.

Ona je videla vstalega Kristusa in ponela veselo sporočilo apostolom. Bila je prva oznanjevalka Kristusovega vstajenja.

Upodablja jo s posodico mazilnega olja ali pod križem ali pa z mrtvaško glavo v rokah.

Pri nas jo praznujejo v njej posvečenih farah v Slivnem, Bazovici in na Kolonkvcu.

25. julij

Sv. Jakob starejši

Tudi ta je bil - kot brat Janez evangelist - ribič. Jezus ju je poklical, ko sta z očetom Zebedejem v čolnu popravljala mreže. Imenujemo ga »starejšega«, da ga ločimo od drugega Jezusovega apostola, Jakoba mlajšega.

Jezus je večkrat jemal s sabo posebej tri apostole: Petra, Janeza in Jakoba. Prav Jakob je bil prvi mučenec med apostoli.

Trdi se, da je oznanjal evangelij v Španiji; ni pa jasnih dokazov za to. Ko so v 7. stoletju Arabci zavzeli Jeruzalem, so prenesli Jakobove zemeljske ostanke v Santiago de Compostella, kjer je še danes znamenita božja pot. Češčenje tega apostola je bilo tako razširjeno, da se romanje k njegovemu grobu postavlja ob romanja v Rim ali Jeruzalem. Na Jakobov grob so v velikem številu romali tudi naši predniki.

V naših krajih slavi praznik apostola Jakoba starejšega verska skupnost pri Sv. Jakobu v Trstu.

25. julij

Sv. Krištof

Vredno je spoznati tudi tega svetnika, ki je med drugim tudi zavetnik šoferjev. Njegovo ime (*Cristo-fores*) pomeni »Kristo-nosec«. To ni legendarna oseba, pa čeprav ne poznamo njegovega priimka. Omenja ga že Hieronimov martirologij okoli leta 450.

Okrog podobe Krištofa se je prepletlo mnogo legend; upodablja jo kot velikana, ki nosi na rami sv. Dete čez reko. Evangelij je oznanjal na otoku Samosu, kjer je tudi umrl mučeniške smrti.

Dodajamo: ob človeku, ki pametno in trezno vozi avtomobil, mirno sedi ob strani; če šofer vozi prehitro, postane sv. Krištof živčen; če pa vozi predrzno in neprevidno, odpre vrata in ga pusti samega.

26. julij

Sv. Ana in Joahim

Sveta Ana in Joahim sta starša Matere božje. Ker se je ljudska pobožnost bolj navezala na sv. Ano, je ostala podoba Joahima vedno malo v ozadju. Nekoč je Cerkev obhajala

Letos na Sv. Višarjah

Po prisilni zamenjavi patrov frančiškanov v Žabnicah in na Sv. Višarjah je vladal strah, da bo obisk te Marijine božje poti upadel. Toda dejstva govori drugače. V Marijino svetišče je prišel duhovni oskrbnik lazarist p. Ciril Čarga, doslej slovenski duhovnik med izseljenci v Kanadi. Videmski nadškof ga je zaprosil, naj gre preživljati svoj dopust v domovini na Sv. Višarje. Sprejel je in sedaj piše: »Zame so to najlepše počitnice, in sicer zaradi dela, nagovorov in spovedovanja. Romarjev je veliko vsak dan, posebno ob sobotah in nedeljah; prvi teden okrog 1200, naslednji teden 2000. Prihajajo iz Koroške, Italije, tudi iz oddaljenih krajev. Počasi jih je vedno več tudi iz Slovenije; še najmanj jih je iz Primorske.

Ljudje še vedno povprašujejo, če bo slovenska maša. Odgovarjam, naj kar pogledajo; ob sobotah so po tri maše, ob nedeljah sva dva duhovnika. Kot poznam videmskega nadškofa in sedanjega župnika v Žabnicah, bodo Sv. Višarje ostale slovenske, dokler bo kaj slovenskih romarjev. Če teh ne bo, bodo seveda postale vedno bolj italijanske in nemške, ker je Avstrijec vedno več tudi zaradi ugodne valutne menjave. Ostaja pa problem, ker še vedno ni duhovnika, ki bi obvladal nemški jezik, tako da si moram sam pomagati, kolikor pač morem. Čakamo, da pride g. Marino Qualizza. Tudi škof Kapellari je obljubil, da bo poslal koga, ki pozna nemški jezik. Tako bo svetišče zaradi duhovnikov več narodnosti še bolj mednarodno in višarska Mati božja še bolj kraljica Evrope.

Na Sv. Višarjah torej dejansko ni nobenega problema; morda je problem v Žabnicah zaradi neke napetosti med slovensko in italijansko govorečimi verniki. Zdi pa se, da bo novi župnik g. Nicoletti s svojo odprtostjo znal uglediti ta nasprotja.

V začetku avgusta je napovedan - že tradicionalni - obisk slovenskih intelektualcev.

Glede bodočnosti svetovišarske božje poti je vsak pesimizem odveč. Slovenci smo vseh časih in ob vsakovrstni duhovni oskrbi svetišča vedno radi romali tja. Tudi v časih najhujšega fašističnega in nacističnega pritiska smo se zbirali ob svetovišarski Mariji. Vedno je bilo poskrbljeno za vse romarje v njihovem materinem jeziku, kakor so pač narekovali časi in razmere. Prepričani smo, da bo tako tudi v prihodnje. Skupaj z beneškim Domom dvomimo, ali je bila poteza videmske kurije z izgonom slovenskih frančiškanov iz Žabnic in s Sv. Višarij najboljša rešitev, čeprav je prišlo do nje »izključno iz nekaterih pastoralnih razlogov,« kot pojasnjuje generalni vikar msgr. Pietro Brollo.

K. Humar

Junakinji našega časa: nagrajenka z Nobelom za mir Aung San Suu Kyi v Burmi, ki jo je vojaški režim izpustil iz zapora zaradi pritiska javnega mnjenja; bosanska mati.

16. navadna nedelja Gost v hišo, Bog v hišo

Silvester Čuk

Smo sredi počitnic in dopustov, ko se cele množice ljudi selijo iz kraja v kraj. Tudi mi smo morda šli kam na dopust in v lepem spominu so nam ostali ljudje in kraji, kjer smo bili prijazno sprejeti. Slovenski pregovor pravi: »Gost v hišo, Bog v hišo.« Prvo berilo današnje nedelje nam slika prizor izredne orientalske gostoljubnosti. Očak Abraham sprejme tri potnike kot božje poslanece ter jim pripravi bogato gostijo. Ko so se močje okrepčali, se je izkazalo, da so dejansko božji poslanci, in Abrahama nagradijo z oznanilom rojstva sina kljub visoki starosti obeh zakoncev.

Če prebiramo Sveto pismo, vidimo, da je bila tudi v Jezusovem času gostoljubnost na isti višini kot v Abrahamovih dneh. Jezusa so vabili v goste celo njegovi nasprotniki. In nikakor ni bilo proti pravilom olike, da se je Gospod sam povabil v goste k cestinarju Zaheju; nasprotno, s tem je počastil in odlikoval hišnega go-

spodarja.

Gostoljubje je izredno lepa človeška in tudi krščanska krepost. »Pomagajte svetim v potrebi, gojite gostoljubje,« naroča apostol Pavel vernikom v Rimu. Gostoljubje je izraz vere, da v vsakem človeku živi Bog. Danes smo, zlasti v turističnih krajih, navajeni gledati na goste skozi denar: koliko bomo na njihov račun zaslužili.

V stike z gosti moramo vložiti veliko srca, ljubezni, ki je za noben denar ni mogoče plačati. Gost ni ovca, ki jo do golega ostrizemo, ampak človek, ki je prišel, da se med nami odpočije in tudi duhovno okrepi in obogati.

Gostoljubni Marti iz današnjega evangelija Jezus pravi, da je njena velika skrb za dobro počutje njega in drugih njenih gostov hvalevredna, obstaja pa še pomembnejša stvar: ob skrbi za telesne potrebe ne zanemariti duše. Poslušati, premišljevati in spolnjevati božjo besedo je temelj vsega našega

krščanskega delovanja. Tudi ko gre za naše medčloveške odnose, v katere je vključeno gostoljubje. Gostoljubje moramo izkazovati po nekem redu, ki ga Bog hoče. Po tem redu so nam nekateri bližji od drugih: na prvem mestu so sorodniki po krvi, nato prijatelji in znanci. Ko smo gostje, ne smemo pozabiti na zdravo obzirnost, ki nam odpira oči, da uvidimo, ali smo v napoto in nadlego. Nikoli ne smemo biti izkoriščevalci, ki bi izrabljali dobroto drugih.

Ko je Jezus razpošiljal svoje učence po dva v kraje, kamor je kasneje nameraval sam iti, jim je naročil, da naj zaželijo mir hiši, ki jih bo gostoljubno sprejela. »Če je prostor v srcu, je tudi v hiši,« pravi danski pregovor. Če bodo naša srca odprta, naši domovi gostoljubni, bo v njih prebival božji mir. Jezus prihaja pri obhajilu v naša srca kot božji Gost, da nas napolni s svojim mirom ter nam odpre oči, da bomo v vsakem človeku spoznali in ljubili njega samega.

POGLED V SLOVENIJO

V politiki že vzdušje in priprave na državnozborske volitve leta 1996

Slovinci se zelo malo zanimajo za politiko, razen tedaj, ko slednja odloča o gmotnih oz. nasploh praktičnih problemih državljanov. Javnost je prek prispevkov in pisem bralcev v občilih pred dnevi burno protestirala, ker je finančni minister Mitja Gaspari napovedal uve-

dbo novih davkov. V prihodnje naj bi plačevali davke tudi na stanovanja in druge nepremičnine, torej zlasti na zasebne hiše, počitniške objekte in osebne avtomobile. Država bi svoj proračun očitno rada napolnila z novimi sredstvi in dajatvami, s čimer bi priznala, da ni dovolj uspešna pri pobiranju dohodnine. Bilo bi tako, da bi nekateri morali plačevati zmeraj nove in višje davke, drugi, ki svoje dohodke lahko prikrivajo (npr. posamezne kategorije obrtnikov in razni strokovnjaki, ki za svoje storitve ne izdajajo računov) pa državi ne bi dajali ustreznega deleža od svojega zaslužka.

Zadevo je prekinil predsednik vlade dr. Janez Drnovšek (na sliki), ki je izjavil, da vlada ne razmišlja o uvedbi novih davkov in tudi ne bo dovolila, da bi povišali cene pomembnih javnih storitev. Morda bo vlada v naslednjih mesecih kdaj poskušala ponovno obuditi kakšen predlog o novih obremenitvah državljanov, toda pri tem bo zelo pazila, menimo, da volilcev ne odvrne od strank, ki

sestavljajo sedanjo vladno koalicijo. V Sloveniji bodo naslednje državnozborske volitve proti koncu leta 1996; že zdaj jim napovedujejo velik pomen. Janez Jansa, ki je zagotovo ena izmed najbolj priljubljenih, a hkrati tudi nepredvidljivih osebnosti v sedanji slovenski politiki, napoveduje zmago Socialdemokratske stranke, ki jo vodi, in drugih strank slovenske pomladi. Njegove napovedi in izjave so seveda povzročile različne ocene, odmeve, in seveda reakcije vladajoče koalicije. Liberalna demokracija Slovenije, Krščanski demokrati in združena lista socialnih demokratov, torej stranke, ki sodelujejo v vladi, predlagajo nekatere spremembe v volilnem sistemu očitno zato, da bi otežili pričakovani volilni trijumf omenjenih strank. Tudi v Državnem zboru so razprave bolj namenjene povečevanju posameznih strank kot pa resnemu in odgovornemu delovanju v korist države. Na zadnjem zasedanju najvišjega predstavniškega organa so obravnavali problematiko lastninjenja, se pravi spreminjanja nekdanje družbene imovine (slednja je bila ena izmed iznajdb prvega teoretika prejšnje Jugoslavije Edvarda Kardelja) v zasebno lastnino, ki je eden izmed temeljev demokratičnih držav. Spreminjanje lastnine traja že nekaj let; državljanji, ki so dobili certifikate kot dokaz svojega lastništva tovarn in drugih podjetij, ki jih privatizirajo, pa v posameznih primerih že prejemanje dividende za omenjene denerne dokumente, ki so jih vložili v nove proizvodne ali finančne družbe.

V Sloveniji pa se je ob spreminjanju lastništva zgodil tudi t.i. rop stoletja, ker naj bi vplivni posamezniki odtujili (t.j. pokradli) kar okoli 51 milijard tolarjev nekdanjega družbenega premoženja. O tem sta na zasedanju govorila zlasti predsednik Slovenske ljudske stranke Marjan Podobnik in socialdemokratski poslanec Ivo Hvalica.

Na zasedanju so stanje v Sloveniji glede lastninjenja bivšega družbenega premoženja primerjali z aferami v Italiji in z delovanjem sodišča »čistih rok« v Milanu, pri čemer so zatrjevali, da je v Sloveniji, glede na majhnost države in nižje število prebivalstva, ropanja omenjenega družbenega premoženja šestkrat več kot pa v Italiji. Toda sodišča doslej še niso obravnavala ali obsodila nobenega osumljenca. Tatovi se mirno sprehajajo po Sloveniji, postali so »demokrati« in svoj ugled si poskušajo še povečati z novim bogastvom.

Marjan Podobnik izjavlja, da bodo po predvideni zmagi strank slovenske pomladi spravili pred sodišče vse tatove, ki so odtujili omenjenih 51 milijard tolarjev premoženja. Toda prej se bo moral sam znebiti obtožbe, da je sodeloval pri nezakonitem prenosu sto tisoč nemških mark čez mejo z Avstrijo.

Marjana Podobnika obtožuje zla-

sti nekdanji tajnik Slovenske ljudske stranke, torej njegov najožji sodelavec, Franci Feltrin.

V Sloveniji se torej politično življenje že odvija v znamenju novih državnozborskih volitev, ki bodo predvidoma ob koncu leta 1996. Ljudje so v tem obdobju na počitnicah ali na dopustih, novi slovenski bogataši pa poskušajo prikriti svoj delež, ki so ga nezakonito pridobili s preobrazbo družbenega premoženja. Država pa ostaja popolnoma ravnodušna in gluha o ropu stoletja v Sloveniji. F.Z.

IZ BENEŠKE SLOVENIJE

Italijanski parlament je dokončno odobril zakon o financiranju kulturnih dejavnosti slovenske manjšine v Italiji, med katere sodi tudi beneška realnost oz. dvojezični šolski center v Špetru. Enako vsoto (od 6 do 8 milijard lir letno do leta 1997) bo seveda dobila tudi italijanska manjšina v Sloveniji ter na Hrvaškem. V bistvu ne gre za nobeno posebno pridobitev, temveč le za ohranitev norm, ki jih je vseboval zakon za obmejna območja. Rim bo namenil denar deželni upravi, ki ga bo razdelila na podlagi kriterijev posebne deželne posvetovalne komisije. Proračunska razprava pa je prinesla Slovincem iz videmske pokrajine novo žalitev. Predsednica deželne vlade Guerra, ki je doslej kazala veliko pozornost do vprašanj jezikovnih in narodnostnih manjšin, predvsem furlanske, kateri sama pripada, je sprejela stališče desničarskih svetovalcev, po mnenju katerih je treba zaščititi verjetno avtohtono »italijanstvo« Beneške Slovenije pred prodorom

neobstoječe slovenske manjšine. Ogorčenju in protestu za teze, ki jih ni težko izpodbiti, saj so brez kakršnekoli zgodovinske podlage, pa moramo dodati dejstvo, da je deželna vlada sprejela resolucijo in je ni odločno zavnila. Država in dežela sta že zdavnaj priznali slovensko prisotnost v Benečiji, čeprav je res, da je šolski center v Špetru predstavljal od vsega začetka trn v peti za marsikatero »zavednega« Italijana. Očitno so politični kompromisi ter spletkarije predsednici Guerri poglavitejši od doslednosti oz. spoštovanja zavzetih stališč in v resnici samo nam izrečenih obljub.

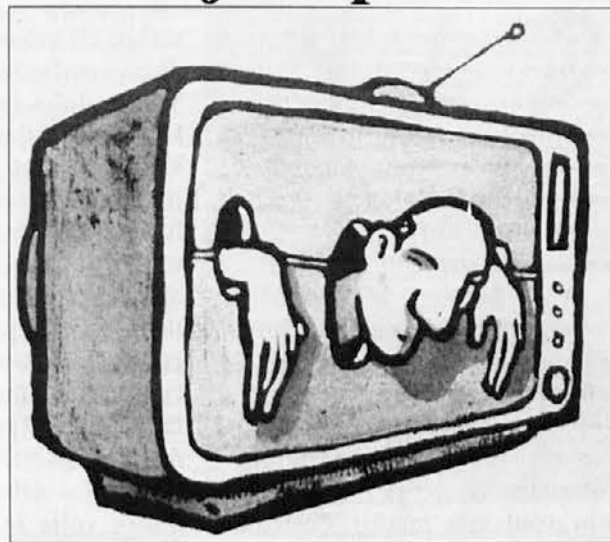
V sredo se je v nekoliko drugačnem duhu začel že tradicionalni festival srednjeevropske kulture Mittelfest. Ob italijanskih skupinah moramo posebno poudariti pomemben prispevek sosednje Slovenije. Na otvoritveni dan so namreč na paradi sodelovali lipicanci; s kulturnega vidika pa sta bila pomembna nastop A. Nanuta (dirigenta Lju-

bljanske filharmonije), ki je vodil Filharmonični orkester iz Vidma pri izvedbi skladbe Bela Bartoka, ter originalna izvedba Koreodrame ter Mladinskega gledališča iz Ljubljane Cankarjeve Lepe Vide v režiji Damarja Zlatarja. Prisoten je bil tudi slovenski minister za kulturo, kar dokazuje zanimanje, ki vlada za to manifestacijo, v Sloveniji; ta je bil tudi eden izmed glavnih ciljev organizatorjev.

Nazadnje še novica z domačih odrov. Beneško gledališče je nastopilo na prvem zamejskem festivalu dramskih skupin v Mavhinjah z igro Mož moje žene, ki je ob raznih priložnostih v Benečiji žela velik uspeh. Predstava je prepričala tudi tržaško ocenjevalno komisijo, ki je nagradila igralce za prisrčnost predstave, njihovo izraznost in sočnost nadiškega dialekta. Bilo je lepo zadoščenje ter pomembno soočanje med različnimi realnostmi naše manjšine, ki dejansko premore lepo število amaterskih dramskih skupin. Erika Jazbar

Ah, ta televizijska politika!

Italijanski televizijski sporedi dajejo danes precej popolno sliko javnega življenja in se skoraj istovetijo z njim. So njegovo zrcalo in obenem stvaritelj; informirajo o dogodkih ter obenem ustvarjajo kulturne in vedenjske vzorce. Italijansko javno življenje (predvsem politično) se danes v celoti vedno bolj odigrava izključno na televizijskih mrežah. Televizija postaja stvariteljica družbenih in političnih dogodkov v živo.

Posebnost in verjetno tudi nepravilnost italijanskega komunikacijskega sistema je v tem, da je informativni sistem osredotočen na šestih televizijskih mrežah, ki so postale glavni in privilegirani prostor, v katerem se dejansko uresničuje javno življenje. Iz tega izhaja skoraj nezonsna politizacija vseh področij vsakdanjega življenja. Vsakdanje italijansko politično dogajanje se namreč le v nizki meri odvija na osnovi tehtnih sporazumov, dokumentov in protidokumentov, načrtov in protinačrtov. Življenje politike postaja vse bolj morje besed in podob, polemik in spletk, sporov in mirovnih stiskov rok, merjenje moči v živo... pravi spektakel. Kdor je danes zaveznik, je jutri lahko že nasprotnik; in temu se nihče več ne čudi. Sedaj že staro politično govorico iz dneva v dan zamenjuje menedžerski žargon; vedno manj je časa za resen razmislek in vedno bolj je pomembna hitra reakcija, preoblečena v pravo (televizijsko, seveda) podobo.

In tako pridobiva politika vedno bolj videnje nadaljevanke ali telenovele. Poslanci in senatorji so v zbornicah nemirni, ker čutijo, da ni toliko pomembno nastopati pred kolegi kolikor pa pred kamero, sedaj že naravnim prostorom vladanja. Ker pa politiki na ekranih ne morejo dejansko vladati, ampak lahko samo obljublajo, kako učinkovito bi vladali, ko bi jim bilo to dopuščeno, je televizijska politika podobna politični kampanji brez konca. V njej vsak politik obsoja drugega, češ da mu ne dovoli vladati nemoteno. Toda tega sploh ne more početi, ker mora stalno zahajati pred časnikarje, režiserje in TV-kamere ali pa od njih.

V Italiji je politizacija televizije že stvar tradicije. Že od vsega začetka je imela vsaka politična »etnijska« svoje ozemlje in svojo zastavo. Kmalu se je pojavil velik zaseben

imperij nasmejanega »rešitelja domovine« bodisi po zaslugi njegovega gospodarskega talenta, organizacije in reklame, bodisi pod okriljem nekaterih političnih bolj ali manj prikritih protektoratov. Danes res tvegamo nasesti vplivu kamufliranega avtoritarizma smehljajoče telekracije. Kakšno moč ima lahko televizija, nam priča samo dejstvo, da kar čez noč nastajajo stranke (in še kako močne!) najprej na televiziji, šele kasneje v realnosti. Najprej nastane simbol, šele nato se okrog njega zberejo člani in komaj zatem se sestavi idejni program (ko gre vse dobro). Ko bi to videli očetje italijanske republike, demokratični idealisti, bi se obrnili v grobu!

Televizija se torej spreminja; če se je nekoč omejevala na registriranje dogajanj, postaja sedaj njihov vir. Pogosto imamo skoraj vtis, da se vse dogaja in odloča izključno na njej. Te spremembe pa so zmedle odnos med državljanji, strankami in institucijami. S televizijo se nepogrešljivo spreminjamo tudi mi, prepogosto le pasivni in miselno odvisni gledalci.

Cilj televizije naj bi bil omogočiti osebno rast in družbeni razvoj. Pravica informirati ni absolutna, ker je nujno povezana s pravico biti informiran. Toda že od začetka je bila pravica biti obveščeni zapostavljena; pomembnejšo vlogo je vedno imela pravica informirati maloštevilnih oddajalcev in lastnikov mrež, ki so s časom spreminili komunikacijo v trgovino, informacijo v blago. In tako se je osnovna pravica informacije preselila s področja kulture, komunikacije in vzgoje na področje ekonomije in zaslužka.

Mislím, da je glavni problem v pojmovanju televizije kot prenašateljice edinega realnega, kot centra sveta, kot »vsega«, kar je. Dokler bodo za družbo oddaje v oknu »kvadratne škatle« vse, ne bomo imeli ne dostojne televizije ne dostojne politike. Politika in televizija bi morali zaživeti kot dve ločeni stvari.

Danijel Devetak

Koroški Slovenci dobili novega predsednika

Konec junija je na južnem Koroškem potekal drugi krog volitev novega Narodnega sveta koroških Slovencev. Ker v prvem krogu (konec maja) še ni bilo jasne odločitve (največ glasov sta prejela selski podžupan Nanti Olip in dr. Pavel Apovnik), so morali volilci (tokrat jih je bilo 4.516 - 88 več kot prvokrat) ponovno izpolniti volilne liste za predsednika in zastopnika v zbor narodnih zastopnikov.

Največ glasov (2.730 oziroma 62%) je prejel 39-letni veroučitelj Nanti Olip (dr. Pavel Apovnik pa 1.645 oziroma 38%) iz Sel, ki si je za glavno nalogo zadal poživitev stikov med centralo in podeželjem ter dialog tako znotraj narodne skupnosti kakor tudi v deželi in z Republiko Slovenijo. Po njegovem mnenju je najslabši dialog še vedno boljši kakor najlepší molk.

Dokončno izvoljen je bil tudi zbor narodnih zastopnikov, v katerega so vključeni predstavniki vseh treh dolin: Roža, Podjune in Zile. Med njimi pa sta največ glasov dobila dr. Matevž Grilo (19 let predsednik NSKS) in dr. Pavel Apovnik. 21. julija bo izvoljeno 11-člansko predsedstvo, vendar še ni znano, koga bo Olip predlagal. R.B.

V nas je najboljši Sodelavec

Če želimo poglobiti analizo družbe, v kateri živimo, bomo ugotovili marsikaj zanimivega.

Najprej bomo otipljivo opazili hitrost spreminjanja dogodkov. Temu sledi, da kdor ne more ali noče hoditi v korak s to hitrostjo, ostane odrezan od družbenega življenja. In to na vseh področjih. Žal prevladuje kratkotrajnost: preveč ljudi živi s popolnoma odtrganimi koreninami s preteklostjo. Ni pomembno, kaj si, ampak koliko imaš in kako se predstavljaš. Tak način življenja propagandirajo predvsem mediji. Posledica tega je kriza identitete bodisi na osebnem kot psihološkem, teološkem in prostorskem področju.

Za mlado generacijo je predvsem pomembna kriza šolstva, saj se napovedane reforme ne udejanjajo. Posledice so na dlani.

Kriza je prisotna tudi v družini: odklanjanje življenja, vedno manjše število mladih, večanje števila ostarelih, ločitve, razporeke, skupno bivanje brez obveznosti... Veča se število pojavov nasilja, posebno spolnega, in hlastanja po materialnih dobrinah.

Železni zakon zaslužka po gojuje vsako dejanje v gospodarstvu; to spravlja v krizo stare in nove oblike zaposlitev. Pa še država je nesposobna izdati ustrezne zakone, ki bi prinesli v družbo red in ravnovesje. Večanje kriminala povzroča strah in nezaupanje do neznancev. Strah pa zapira človeka v egoizem.

Hedonizem sloni na geslu: delam, kar mi ugaja. Nimamo se torej kaj čuditi, če mora država graditi nove ječe in norišnice.

Ali je v tem svetu še prostor za upanje? Danes je v svetu samo

slabo; ali nekoč ni bilo tega? Bodo vendar trezni in objektivni! Vsaka doba ima svoje dobre in slabe strani; danes nismo nič boljši ali slabši, kot je bila generacija pred nami. Vernik in človek dobre volje živi sredi vsega tega. V moči notranjega življenja ne obupujeta. Ugotavljata, kakšno delo ju čaka, kaj vsega lahko naredita, kam sta poklicana, da naredita, kar moreta. Ko bi vsakdo tako počel tam, kjer je, bi se množila pozitivnost in manjšala hudobija. Ob vsakem človeku dobre volje je najboljši Sodelavec!

Modne revije imajo kar nizkotne okuse: prej nage ženske in moški, danes pa celo duhovniški talar s klobukom, obleko v obliki vatičanske kupole. Kako se stilisti prostituirajo za denar...

Seja deželnega tajništva SSK

V petek, 7. julija, se je v Nabrežini zbralo deželno tajništvo SSK in pregledalo sedanji politični trenutek Slovencev v Italiji. Z zaskrbljenostjo je vzelo na znanje, da so pogovori med Italijo in Slovenijo še vedno na mrtvi točki. Slovenska manjšina v Italiji ima namreč ves interes, da so odnosi med državama čim boljši, zato SSK izraža upanje, da bo do dogovora med njima le prišlo, seveda ob spoštovanju dostojanstva in zakonitih koristi obeh strani. SSK ob tem znova poudarja, da bi dogovor moral bistveno prispevati tudi k reševanju temeljnih vprašanj slovenske manjšine v Italiji in da bi sama manjšina pri tem morala imeti možnost soodločanja.

Tajništvo je nadalje pozitivno ocenilo seminar z naslovom Manjšina kot subjekt, ki ga je pred kratkim priredila Delovna skupina za manjšine pri Odboru za mednarodne zadeve Državnega zbora Republike Slovenije v Ljubljani. Seminar je bil priložnost za poglobljeno izmenjavo mnenj in za razčiščevanje pojmov ter bi moral pomembno prispevati k ureditvi odnosov med matico in zamejstvom. Pričakovati je, da bodo ti odnosi v skladu s sklepi seminarja res odnosi partnerstva, medsebojnega plodnega spoštovanja in brez pristranosti, kakršne smo poznali v preteklosti in ki še danes niso povsem presežene. SSK se zavzema in se bo še zavzemala za to, da bi se znotraj slovenske narodnostne skupnosti v

Italiji polno uveljavila načela in metode demokracije. Notranja urejenost manjšine je bistvenega pomena tudi za ureditev njenih odnosov z drugimi, pa naj bo z matico ali večinskim narodom.

Tajništvo je obravnavalo tudi nekatere probleme, povezane s t.i. gospodarsko bazo slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Pri tem se je posebej zaustavilo pri težavah, s katerimi se ta čas spopadajo Kmečka banka v Gorici in Tržaška kreditna banka. SSK meni, da gre za izredno pomembni gospodarski ustanovi za slovensko manjšino, zaradi česar nobena njena komponenta ne more biti ravnodušna do njune nadaljnje usode. SSK je v preteklosti že marsikaj pomembnega ukrenila in je med drugim zastavila ves svoj vpliv v Italiji in v Sloveniji za to, da lanskega oktobra ni prišlo do komisarske uprave tudi v TKB in da bi ostal ta denarni zavod v slovenskih rokah. Toda ravno glede tega vidika visi, kot znano, še marsikateri težak vprašaj in SSK bo v mejah svojih moči in prostornosti napravila vse, da bi jih odstranili.

Deželno tajništvo SSK je na svoji zadnji seji govorilo tudi o raznih pobudah za uveljavitev pravice Slovencev v Italiji do zastopnosti v izvoljenih telesih ter še prej za globalno zaščito slovenske manjšine. Podprlo je tudi samostojno pobudo novinarjev Primorskega dnevnika za vrnitev tržaškega Narodnega doma slovenski manjšini.

4. slovenski zamejski jamboree

Oče svetovnega skavtizma Baden Powell je nekoč zapisal, da so izvidniki kakor vitezi in oprode. Kot vitezi bi moral biti vsak skavt »kos težavam in nevarnostim, pa čeprav se zdijo velike in grozne. Z njimi se mora soočiti z verno in zaupanjem: da jih premaga, mora uporabiti vse svoje najboljše sposobnosti.« Baden Powellovo primerjanje skavta vitezu je nadvse pripravilo organizatorje 4. slovenskega zamejskega jamboreeja, tako da bo na tej pomembni skavtski prireditvi zopet zaživel duh viteštva in zgodbe o Kamelotu.

Prekrasna dolina ob Soči se je že od ponedeljka preoblekla v staro kraljestvo, kjer so si izvidniki in vodnice iz Gorice, Trsta, Koroške, Ljubljane, Nove Gorice in Ankara postavili svoje gradove in nestrpno čakajo na večerno slavje, ko bo Artur izvelkel iz tnala meč Ekskalibur in postal kralj Valežanov, Galcev in Škotov. Oprode se bodo nadalje pomerile v viteških igrah, boju z zmajem, iskanju sv. Graala (čudežnega keliha), viteških spretostih in po vseh teh preizkušnjah

bodo morda dosegli naslov viteza. Tiste oprode, ki se bodo izkazali, čaka namreč investitura. Vitezi (voditelji) so oprodam ob strani in jih spodbujajo, da bi dosegli ta naslov.

Viteški duh odraža seveda tudi simbol tega jamboreeja, ki je delo grafika Walterja Grudine. Simbol ima obliko grba: v zgornjem nazobčanem delu je nakazana trdnjava, v njej je opaziti sv. Graal, meč Ekskalibur in ščit, ki ga sestavljata skavtska simbola lilija in triperesna deteljica. Grb končuje v spodnjem delu skavtska ruta. V zgornjem delu je napis *Vedno pripravljen!*, ki je bilo geslo vitezov in je obenem geslo vseh skavtov sveta.

Kamelot bo na stečaj odprl svoja vrata v nedeljo, 23. julija. Starši in prijatelji so vabljeni, da pridejo na obisk - rojstni dan kralja Arturja - v Čezsočo. Ob 9.30 bo dviganje zastave, ob 10. uri sv. maša (daroval jo bo škof Metod Pirih), sledil bo prosti čas za ogled razstave in kosilo. Ob 16. uri je na vrsti skupni taborni ogenj.

Modra mravlja

Spominska maša v Spodnji Branici

V nedeljo, 16. julija, je bila zvečer v Spodnji Branici na Vipavskem sveta maša v spomin na mrtve iz Brecljeve družine iz Zapuž.

Letos je bila - ob 51. obletnici umora dne 12. julija 1944 - že četrty maša pred križem, na katerem so s srebrnimi črkami zapisana imena ubitih očeta Jožefa, sina Martina in hčerk Angele in Marice. Lepa množica sorodnikov, vaščanov in prijateljev se je zbrala pri maši ob križu, ki so ga obdajali šopi cvetja in sveče. Na začetku maše je g. Bogomil Breclj poudaril, da moramo danes moliti predvsem za našo domovino in za narodno spravo. Po krivici umorjeni, mučenci in žrtve brezumnega nasilja molijo sedaj za nas. Množica je ob prisotnosti več duhovnikov mogočno prepevala in bila ganjeno prevzeta ob spominu na nedolžne žrtve. Po slavlju je bilo pod velikim hramom pri mlaki družabno srečanje.

V Renčah obnovili cerkveni praznik »Mohorjevo«

V Krajevni skupnosti Renče - ta kraj je po drugi svetovni vojni veljal za komunistično oporišče - so po štiridesetih letih obnovili tradicijo in običaje v čast sv. Mohorja in Fortunata, zavetnikov renške župnije. Odslej bodo t.i. Mohorjevo redno prirejali vsako leto. Praznovanje je potekalo prejšnjo soboto in nedeljo, imelo pa je verski in družabni značaj. Pridobljeni denar pri raznih prireditvah bodo porabili za ureditev Zdravstvene postaje v Renčah.

M.

Maša Pregarc prejela zlati Linhartov znak

V četrtek, 13. julija, so na županstvu v Dolini podelili zlati Linhartov znak mladi zamejski igralki, petnajstletni Maši Pregarc. Linhartov znak podeljuje Zveza kulturnih organizacij Slovenije zaslužnim amaterskim igralcem; Maša Pregarc ga je prejela za vloge Nežice v lepljenki Aleksija Pregarca - očeta - *Božji vitez na slovenski zemlji*, mlajše hčerke v Variotovi *Bogataški norosti*, dame s psičkom na tekmo vanju *Palio Trieste* (na katerem je Maša nastopila v okviru gledališke skupine liceja Prešeren) in za edino žensko vlogo v radijski nadaljevanki *Dečki s Pavlove ulice*.

Na slovesnosti na dolinskem županstvu je Maši Pregarc podelil priznanje predstavnik ZKOS, spregovoril pa je tudi dolinski podžupan Aldo Štefančič.

Uredništvo Katoliškega glasa čestita za prejem zasluženega priznanja.

Klavirski recital Aleksandre Pavlovič

Prejšnji teden je v dvorani koprške glasbene šole imela svoj prvi celovečerni recital mlada sedemnajstletna pianistka Aleksandra Pavlovič. Izvajala je pester in zahteven program: Beethovnovi sonato št. 3, Chopinovi Mazurko in Etudo v cis-molu, Gounod-Lisztovo Parafrazo iz opere Faust,

Skrjabinovo sonato št. 2 in Prokofjevo sonato št. 3. Koncert je sodil v okvir tamkajšnje Mednarodne poletne klavirske šole prof. Sijavuša Gadžijeva. Aleksandra Pavlovič, ki je sicer učenka istega profesorja na Slovenskem centru za glasbeno vzgojo Emil Komel v Gorici, je ves program izvedla s suvereno gotovostjo. Posebno v zadnjih dveh skladbah je prišla do izraza njena že prefinjena glasbena izraznost.

Mednarodna poletna šola za mlade glasbenike v Devinu

S koncertom v štivanski gotski cerkvi se je v soboto, 15. julija, začela mednarodna poletna šola za mlade godalce, flautiste, klarinetiste in pianiste. Šola prireja združenje YEM in je letos v gosteh v prostorih *United World College-a of Adriatic v Devinu*. Mladim slušateljem iz naše dežele, Slovenije, Hrvaške in Avstrije bodo na razpolago priznani glasbeni pedagogi: E. Porta, D. Bogdanovič, H. E. Deckert, L. Palmieri, B. Zanettovich, S. Gadžijev, L. Urdan, G. Marcossi, P. Paroni in drugi. Umetniško vodstvo šole ima prof. Igor Kuret.

Sobotnemu koncertu treh mladih glasbenikov iz naše dežele (Igor Kuret-violina, Vasja Legiša-čelo, Luca Ferrini-klavir) je prisluhnila skupina tečajnikov, staršev, profesorjev in predstavnikov raznih organizacij. Prisotna je bila tudi odbornica za kulturo devinsko-nabrežinske občine ga. Vera Tuta Ban. Predstavnica staršev YEM je uvodoma zelo pozitivno ocenila pobudo, ki prerašča strogo glasbeno vzgojo in zaobjema dimenzije konstruktivnih občečloveških odnosov.

Gotsko stavbarstvo in slikarstvo v Šoški dolini in Brdih

V nedeljo, 16. julija, so na goriškem gradu odprli razstavo *Gotika v Šoški dolini in Goriških Brdih*, ki je na ogled do 17. septembra.

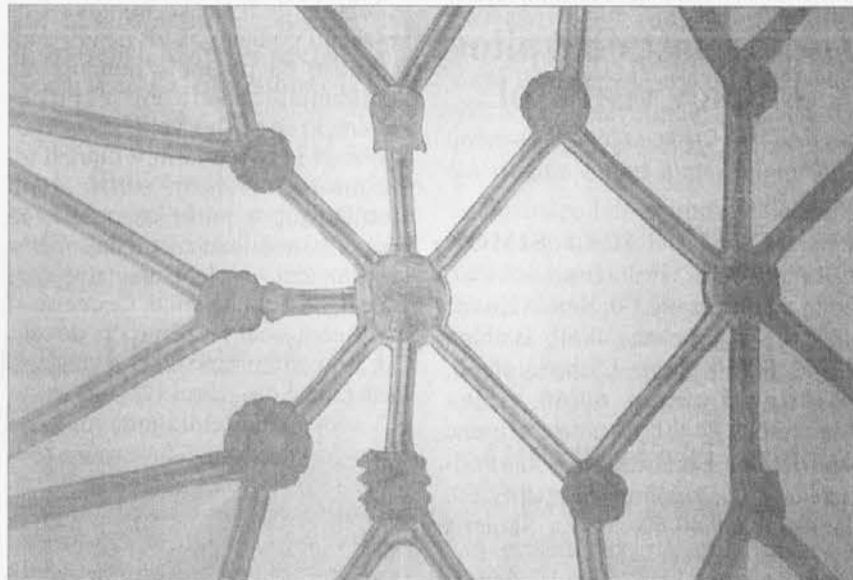
Razstava je sad dela dveh mladih italijanskih raziskovalcev iz Gorice (to sta dr. Andrea Antonello in dr. Walter Klainseck), ki sta z navdušenjem odkrivala lepote malih slovenskih podružnic in to dragocenost predstavila širši publiki. Razstava sama je fotografskega značaja - postavila jo je arh. Beatrice Micolovich - in je pravo povabilo na ogled teh malih biserov. Razdeljena je na sedem delov; vsak izmed teh predstavlja eno območje, en itinerarij na področju od Gorice preko Brd do Predila. To je razvidno tudi iz prožnega kataloga, ki je neke vrste vodič za ogled, saj mu je priložena tudi bogata topografska karta z nahajališči spomenikov.

V veliki večini gre za enoladijske podružne cerkvice s poligonalno zaključenim korom z rebrastim svodom in figuralnimi sklepniki. Navadno so temenski sklepniki

Obetavni mladi raziskovalci na predstavitvi (Foto SR)

strogo določeni in predstavljajo Jezusa, Marijo z Detetom in cerkvenega zavetnika; ostali sklep-

Obok prezbiterija v cerkvi sv. Martina v Sovodnjah ob Soči, prva četrtina 16. stoletja (iz kataloga razstave)

niki so oblikovani prosto, pogosto so to ščitki, rozete ali različne podobe svetnikov in angelov. Ob skromnih cerkvicah pa naletimo tudi na večje in pomembnejše objekte, kot so župnijska cerkev Marijinega vnebovzvetja v Kanalu (l. 1431), pokopališka cerkev sv. Urha v Tolminu (l. 1470) in župnijska cerkev sv. Mihaela v Biljani (l. 1534). Poleg tega skrivajo te cerkvice tudi slikovno bogastvo, saj jih je več kot 20 opremljenih z gotskimi freskami. Poleg znanih (kot npr. v Prilesju, Gluhem Vrhovlju, Avčah) so prvič predstavljeni fragmenti fresk, odkriti v Noznem l. 1987. Pomem-

bni so, ker se v drugi polovici 15. stoletja slogovno še navezujejo na Vitaleja iz Bologne, aktivnega slikarja v Vidmu po potresu l. 1348. Osvetljeno je tudi delo dveh slikarjev iz prvih tridesetih let 16. stol., Italijana Zuan Paola Thannerja in Škofjeločana Jerneja iz Loke, ki sta se v gornji Šoški dolini potegovala za skromna plačila podeželskih duhovnikov.

Pobuda, ki so jo uresnili ti mladi raziskovalci, je res nekaj izjemnega in bi zaslužila veliko več pozornosti in prostora; cerkvice pa bi si lahko zaslužile tudi slovenske didaskalije.

Saša Quinzi

Desno: mučenica s freske v Prilesju

GLAS MLADIH

Sončni zaton...

Sprehajam se po obronkih kraške planote. Moje zasanjane oči se od časa do časa predramijo, kot da bi iskale nekaj novega, svežega... Očarljiv sončni zaton v prelivajočem se prepletanju rumeno-oranžnih odsevov jih skuša pritegniti v svojo sredino. Zadnji sončni žarki, ki se poslavljajo od preteklega dneva, navdajajo moje srce z nekim občutkom lepote in čistosti, pa tudi z občutkom minljivosti.

Dan je končan, tu so le njegovi poslednji utrinki...

Ob potopljajočih se svetlobnih žarkih se bohottijo beli oblaki, ki s svojo enkratno podobo skušajo odtrgati človeka od vsakdanjega življenja in ga popeljati v neskončnost, v kozmos, daleč od kaosa in ropota. Večerno podobo dneva bogati še prihod ribičev, ki se po napornem dnevu utrujeni vračajo v pristan. Tu jih sprejme jata belih galeb, ki s svojim vršečim letom hrepenijo še po zadnjih utrinkih sončnih žarkov. V objemu rdečega zatona tudi galebi želijo uresničiti svoje sanje, svoje želje, svoje upe. V tem trenutku sem tudi jaz podobna galebom, rada bi se odrgala od sveta, rada bi pozabila na težave, rada bi poletela v neznan. Nenadoma se zdramim. Moje noge so še vedno priklenjene na kraško planoto, priklenjene v ta stvarni svet, v svet neredov, vojn, egoizma, v svet neuresničljivih sanj. In v tem neizbežnem svetu moram vsak svoj življenjski korak, vsak najmanjši trenutek, osrečiti, osmisliti in obogatiti. Le tako bom lahko v vsej polnosti zaživela sredi Stvarstva, ob lepoti sončnega zatona in uživanju poslednjega sončnega žarka...

Jadranka Cergol

Mirko Mahnič: Krščansko sporočilo v pesmih Simona Gregorčiča (2.)

Preidimo k jedru: Gregorčičevo pesniško krščansko sporočilo bomo poskušali ugotoviti na temelju dveh poglavitnih krščanskih zapovedi - **Ljubi Boga in ljubi bližnjega**. Ti zapovedi nam zadostujeta, saj je v njima bistvo krščanskega in tudi vsečloveškega verovanja in nravnosti.

I.

LJUBEZEN DO BOGA

Bogu daje pesnik tale imena: Oče, Večni (največkrat), Bog večni, Večna luč, Stvarnik, Neskončni stvarnik, Začetnik, Bog višin, Višnja moč, Nebeški vrtnar, Odrešenik človeštva, Vsevideči, Brezmejni, Ljubezen, Resnica, Vsesodnik, Zdravnik usmilno dobrotljivi, Bojnih trum gospod, Usode vojskne gospodar, Kralj kraljev, Nebeški vladar, Neskončnostni vladar, Vladar neskončne visokosti, Car svetov, Car smrti in življenja, Mogočnik, Samodržec in še katero.

Že ta imena nam povedo, da je bil do Boga globoko spoštljiv in vdan, a tudi, da je bil z njim večkrat »iz oči v oči« (Šlodnjak), da se je kot vsak kristjan z njim bojeval in se nič manj pchal, da bi bil v njem.

1. Kakšen se mu vidi Bog

Bog je popolnost - vse vrednote izhajajo iz »večne luči«, ne iz človeka. Prav zato nam vsaka vrednota »kaže gor«, »kjer je njen izvor« (pesem *Vzori*).

Bog je vseustvarjalec: »V delavnico sem tvojo zrl in videl sem vrtenje, prelivajoče se življenje, prerojevanje, prenavljanje« (*Človeka nikar*).

Nedoumljiv je, skrivnosten in brezmejen - »skrivnostno snuje njegova roka« (*Svetišče, Človeka nikar*).

Vseveden je - le on ve, zakaj je ustvaril človeka (*Človeka nikar*).

Njegovo vladanje je čvrsto in pravično: »Vrgel ni Bog večni žezla še iz roke, vladal bo pravični dobre, zle otroke« (*Confessiones* 5).

A tudi usmiljen je in dobrotljiv (*Oljki*), je mir in tolažba, »ki ju nima svet« (*Svetišče*).

V nebo odhajajoči Kristus je »krasen, odet v soncevis tisoč soj«.

2. Bog ljubi človeka

Bog je stvarnik, ohranjevalec in osrečevalec človeštva: »Začetnik moj, ki si me ustvaril, duha si iskro mi razžaril« (*Človeka nikar*) in »Sreča se spušča na sleherno stvar, kadar zaliva nebeški vrtnar« (*Mavrica*).

Bog - »vnet od ljubezni« pritisne zemljo na svoje »večno srce« in ji reče: »Zdaj moj otrok si spet« (*Sveta odkletev*).

Tudi na najbolj zapuščenega mrtveca ne pozabi (*Pozabljenim*): po smrti je človek pozabljen, toda »Ti ga ne pozabiš!« (*Človeka nikar*).

Sirotam otira solze in jim odpira duri dobrih duš (*Negodni ptičici*). Bog je s siromaki, saj »se je rodil pod nizko streho v skrajni revii« (*Kmetški hiši*).

Samo Bog more poznati človekovo trpljenje: »In Bog le ve, kako trpim« (*Slovo od Rihemberka*).

Bog je ustvaril ljubezensko zvezo med moškim in žensko: iz iste snovi je vselej naredil le po dvoje src, »da našla bi se v teku let«; on sam ju je zaročil in določil za »združbo«; takšni pari dosežejo »srečo sreč«: »Gorje pa, kogar zvođa strast, bogastvo, slast in lepa rast, da srce tako izvoli, ki Bog mu ga zaročil ni«; poihne strast, rodi se kes, »ki kljuval bode čas ga ves« (*Hajdukova oporoka*). Pesnik prosi božjo dobroto za ljubljeno žensko, naj jo »ohrani v cvetu« (*Ohrani Bog te v cvetu*), naj ji daje »rose hladilne« in jo »brani slane moralne« (*Ne zveni mi*).

Človek mora pred Bogom priznati svojo krivdo in grešnost: »Dolžiš Boga, dolžiš nebesa, ljudi in zemlje vse stvari in angele v péklu bésa!

Gregorčič - osmošolec (1864) in novomašnik (1867)

Nikdo ni kriv, kriv sam si ti!« (*Ne muči sam se*).

Toda Bog je vsemogočen, ljudje smo črvi; spričo tega ponižujočega dejstva kliče »krona stvarstva« Boga, carja smrti in življenja, na odgovornost: »Oj ti mogočnik gori... ki vse umeš in te krivice zreš, zaori, glasno odgovori: Kdo v tvojega stvarjenja zbori - li človek ali črv - kdo stvar je tebi prva? Najži večni Bog obrv: Pred mano ti in on sta črva!« (*Kdo naš je gospodar*).

Razmerje med mogočnim Bogom in ubogim človekom je izrazito in za pesnika značilno opisano v pesmi *Zakaj srce si tako ustvaril*: od vseh darov, ki mu jih je Bog dal, pravi pesnik, je srce »najzlejši« dar, saj »kogar hočeš kaznovati, čutljivo ustvariš mu srce.« To srce pa je pesniku spričo preobremenjenosti sčasoma otopelo: »Ne čutim starih ran ne novih, zamrl je jok, a tudi smeh... med živimi sem mrtva stvar... ni vneme, vzleta... brez blaženstva sem, brez trpljenja...« Zato s trdimi besedami roti Boga: »Oj samodržec ti tam gori, tvoj rek je trd, tvoj sklep je krut.« Čudovito res se ga usmili, izreže mu živo srce in ga nadomesti z nekakšnim strojem, kakršnega ima

»nebroj ljudi«. Toda kljub temu v pesniku »ni utihnil boj viharjev jezni«; prosi Boga oprostjenja, ker je mrmral čez božji sklep - »saj kaznovan sem nadzadosti, ker človek nisem cel ostal.« In »neusmiljeno dobrotljivemu Zdravniku« zdaj izpove: »Ta stroj - to ni záme... občutke prejšnje mi oživi in prejšnje vlož mi srce.« Bog torej blago, modro in pravično vodi našo usodo.

3. Človek hrepeni po popolnem

Človek je ubog: rad bi bil po božji volji, a kar naprej zgublja božjo sled: »Naj se človek še bolj trudi, da bi Njemu bil enak, pa vsak mu je korak poln zmot in poln napak« (*Sin njegov pač jaz sem tudi*).

Ptič, ki so mu prestrelili peruti, ne more v južne kraje, obleži na prodišču. Tudi pesniku je kraj, kjer prebiva, le prod: duh mu sluti lepše, srečnejše kraje - »kako jaz po njih omedlevam od tod, a strte so moje peruti« (*Zaostali ptič*).

Pesnik hrepeni iz doline »solz in zmot«, »hiti« Bogu naproti, »da enkrat Tvoj obraz bi zrl, da zrl bi sončnojasno lice, obraz ljubezni in resnice« (*Človeka nikar*).

Človeško srce na tem svetu nima doma, njegov dom je »tam gori«, saj ga svet ne more razumeti, ono (srce) pa ne razume sveta (*Srce sirota*).

Umrli prijatelj Ivan Stres je našel »na božjem nebi, kar tukaj je zastoj iskal.« To je pesem hrepenenja po neomejenem in popolnem, po svobodi, luči, sreči in resnici: *Tam bivaš vrh višave jasne, kjer ni mraku, kjer ni noči; tam sonce sreče ti ne ugasne, resnice sonce ne stemni. Tam rešen reve si in teže, tam prost si izkušnjav in zmot, nobena spona te ne veže... Po jasni švigaš visočini - sam lepa zvezda sred zvezdá...*

...Naj grem, naj grem s teboj še jaz.

V obravnavi človekovega (pesnikovega) hrepenenja po absolutnem velja obširneje omeniti pesem *Divna noč* - gre za božično noč - v kateri se razodeva pesnikova globoko duhovno-religiozna vznesenost.

Dan je zatonil, zdaj zvezde in luna razodevajo božjo slavo in moč. Iz rajskih lin se oglasijo zvonovi: angeli zvonijo z vsemi zvezdami in javljajo pesniku »harmonijo svetov«. Pesnik izpove: »V slasti nadzemeljski duša mi plava, stvarstvo in stvarnika duh občudava...«

Vrhu svetov Večni se okrog blagohotno ozira, roke čez meje svetov razprostira za blagoslov...

In zatem pesnikovo hrepenenje - iti tja gor v harmonije onstranstva:

Borni jaz stvòr blažen sem tu na čarobni samoti, vendar srca domotožje se loti: »Vzplavam naj gor!«

In Bog ga usliši in ustvari nenavadno premikanje kozmosa:

Car svetov z migom zniža zvez okrožje, dvigne zemljo, svoje vznóžje, čutim že bliže dih Njegov.

Le Bog človeka nasiti in pomiri: svet je resda brezmejen in lep, človek vpija njegovo lepoto, a srce je nemirno, dokler se ne spočije v Bogu:

In to srce brezmejno, vse lepote žejno-brezmejni Ti na nebi - naj sili, vzpenja naj se k Tebi! Saj če objame stvarstvo vse (namreč srce!), želje se mu ne upokojé - brez Tebe miren pač ne bom. Saj ako vse primerjav Tebi, neskončni stvarnik Ti na nebi, vse, vse je samo en atom! (Kako je božji svet prostran)

(dolge prihodnjije)

Problemi zdravstva na Goriškem

V naši deželi je v teku široka akcija deželnega odborništvu za zdravstvo, ki ga vodi predstavnik Severne lige Fasola, za omejitve izdatkov in izboljšanje kvalitete zdravstvenih uslug; iz raznih študij izhaja namreč dejstvo, da je strošek na prebivalca v naši deželi med najvišjimi v državi. Izvedenci so v zadnjih letih zatrjevali, da je zdravstvo v naši deželi na zelo dobri ravni; zdaj pa se zdi, da je bilo vse prejšnje programiranje zgrešeno, ker ni upoštevalo omejenosti finančnih sredstev. V zadnjih mesecih so se Krajevne zdravstvene enote spremenile v Podjetja za zdravstvene usluge, kar znova potrjuje tržno usmeritev na tem področju.

Goriško zdravstvo je še posebno pod udarom; že pred leti je prišlo do tega, da sta se bolnišnici v Gradežu in Krminu spremenili v Center za ostarele; zdaj pa prihaja na dan zahteva, da se omeji število postelj v bolnišnicah v Gorici in Trzinu. Na prepihu je tudi privatna ustanova Usmiljenih bratov v Gorici. Program omejevanja izdatkov predvideva, da morajo biti nekatere specializacije prisotne samo v eni od obeh bolnišnic ter da mora priti do združevanja oddelkov, zato da se znižajo stroški.

Prišla je seveda na dan tudi vsa stara rivaliteta med Gorico in Trzinom, ki pa ne more koristiti ne enemu ne drugemu. Ob vsem tem dogajanju menimo, da je skrb za zdravje taka vrednota, da bi morala biti država pripravljena zanjo veliko investirati. Trditve, da imajo ljudje avtomobile in da

lahko gredo na specialistične preglede v Trst ali Videm ali Aviano, za mnoge primere držijo. Vendar to ne velja za stare ljudi, ki jih je v naših krajih vedno več. Za nekatere patologije je veliko bolj pomembno, da je oskrba blizu in v domačem kraju, tudi če ni na najvišji ravni. Poleg tega je nujno potrebno, da začne zdravstvo resno investirati v preventivo; dokazano je, da bi sprememba nekaterih navad v prehrani ali pa omejitev kajenja privedli do bistvenega zmanjšanja bolezní. Isto bi dosegli z omejitvijo onesnaževanja ozračja. Razviti je treba nadalje vse možne oblike oskrbe bolnih ljudi na domu. Za vse to so potrebna velika sredstva in seveda občutljivost vseh dejavnikov, od politikov do zdravnikov in samih pacientov.

Prvi cilj pri ohranitvi primerne ravni v goriškem zdravstvu pa je vsekakor ta, da ostaneta bolnišnici v Gorici in Trzinu pri sedanjih posteljah, tudi če pride do drugačne razdelitve nekaterih oddelkov. Zlasti za Gorico vemo, da segajo začetki zdravstvene oskrbe daleč nazaj v prejšnja stoletja in da je bila ta vedno tesno povezana z lokalno stvarnostjo. Goriška pokrajina je tedaj seveda obsegala veliko večje področje. Tako se pojavlja potreba po tem, da v okviru novih oblik sodelovanja s Slovenijo pride do vedno tesnejše povezave tudi z bolnišnico v Šempetru. Kot na drugih področjih je očitno bodočnost Gorice samo v odpiranju proti njenemu zgodovinskemu zaledju. B.Š.

Sovodnje

Zasedanje sekcije SSK

Na svojem zadnjem zasedanju 26. junija je mesto sekcijanskega tajnika Avguštin Devetaka, ki je februarja sprejel to funkcijo le do občinskih upravnih volitev, začasno sprejel - po soglasnem predlogu članov sekcije - Julijan Ožbot.

Dosedanji tajnik je podal poročilo o opravljenem delu; bilo je bogato, saj je opravljal to funkcijo od februarja leta 1990. V teh letih je Slovenija dosegla svojo samostojnost; sekcija je aktivno sledila dogodkom; bogato je bilo tudi delovanje na manjšinskem političnem področju.

Predsednik sekcije Branko Černic, ki je obenem član pokrajinskega tajništva stranke, se je zahvalil Avguštinu Devetaku za trud, ki ga je vložil v delovanje sovodnjske sekcije. Novemu tajniku je zaželel obilo uspeha pri opravljanju nove funkcije, za kar mu bosta na razpolago izkušnja in strokovna pomoč članov. Novi tajnik Julijan Ožbot se je v svojem posegu zahvalil za zaupanje, vzel na znanje predloge in pripombe ter dodal svojo vizijo tajniškega dela.

Člani sekcije so na seji vzeli tudi v pretres delovanje svetovalske skupine v občinskem svetu, kakor tudi odnos do upraviteljev občinske uprave. Želeli bi si, da bi prihajalo med sekcijami SSK do izmenjave misli za usmerjanje enotnega delovanja, ki bi bilo v pomoč pri reševanju občinskih upravnih problemov. Dotaknili so se tudi afere med krovnima organizacijama SSO in SKGZ glede reševanja finančne krize Primorskega dnevnika. Poudarili so, da bi morala edini slovenski zamejski dnevnik voditi manjšina v celoti.

Remo Devetak

Gabrje

9. nogometni turnir in 18. tekmovanje koscev

Domače kulturno društvo Skala prireja od leta 1964 vsakoletno praznovanje-šagro. Do leta 1977 so bile na sporedu pretežno kulturne točke, v zadnjih letih pa večinoma igre, šport, tekmovanja v košnji in briškoli.

Letos je v prostorih društva potekalo deveto nogometno tekmovanje, ki so se ga udeležili cicibani, amaterji, ženske in veterani. Višek tridnevnega praznovanja pa je bilo tekmovanje koscev. Posebna komisija je ocenjevala klepanje in pripravo kose, hitrost in natančnost v košenju, pa še vedenje in stil kosca. Letošnje - osemnajsto - tekmovanje je bilo 9. julija. Pomerilo se je 20 tekmovalcev, 16 moških in 4 ženske, v dvojicah. Komisija je prvo nagrado podelila Valentinu Kompari in Gabrijelu Lokarju (iz Lokavca pri Ajdovščini), drugo Božiču Kanteju iz Šempolaja in Pepiju Pipanu iz Gabrije, tretjo Ivo Kovicu iz Rupe in Marcellu Visintinu iz Martinščine. Izmed žensk je prvo nagrado prejela Marija Lavrenčič iz Sovodenj. V imenu društva Skala se je Robert Juren, ki je povezoval program, zahvalil vsem, zlasti ženam, ki so pogostile kosce z jedmi, pripravljenimi po starih receptih.

Zvečer je obiskovalce praznika razveseljeval ansambel Vrtnica iz Nove Gorice - letošnji prvi nagrajenec števerjanskega festivala - s poskočnimi melodijami.

R. D.

Teden molitve za mir

Goriški oporečniki so v tem tednu, od 17. do 21. julija, organizirali niz srečanj, predavanj in predvsem molitev za mir. Pred srhljivimi dogodki v Bosni, Srebrenici in Žepi je pomembno, da predvsem mladi aktivno posežejo z dejanji miru in konkretnimi predlogi pomoči potrebnim. Zdi se, da holokavst druge svetovne vojne pred petdesetimi leti še ni ugasil žeje po krvi v človekovem srcu.

Kaj lahko naredimo mi, goriški mladi, da izrazimo naše hrepenenje po miru? Lahko se srečujemo, skupaj razmišljamo, iščemo predloge in skupno prosimo Očeta vseh ljudi.

Izidi zrelostnih izpitov dijakov višjih šol

Ob koncu šolskega leta objavljamo izide maturitetnih izpitov na goriških višjih šolah.

PEDAGOŠKI LICEJ SIMON GREGORČIČ: Erika Brajnik 44/60, Niko Di Battista 42/60, Nataša Kovač 46/60, Katja Leban 50/60, Barbara Lisjak 38/60, Sonja Ljubetič 46/60, **Martina Lutman 60/60**, Steva Medvešek 44/60, Elizabeta Murenc 48/60, Matej Pintar 36/60, Nadja Podbersič 54/60, Valentina Simčič 42/60, Jana Sobani 40/60, Mojca Školaris 52/60.

DRŽAVNI POKLICNI ZAVOD ZA TRGOVSKE DEJAVNOSTI IVAN CANKAR: Evelin Bulfoni 42/60, Emanuela Del Negro 44/60, Ksenija Devetak 45/60, Matija Devetak 42/60, Igor Florenin 42/60, Barbara Gergolet 40/60, Paola Gergolet 52/60, Martina Kovic 48/60, Marco Leghissa 39/60, Sebastiano Menis 50/60, Tamara Miserit 42/60, Monika Mosettig 38/60, Tomaz Mucci 44/60, Erika Pelicon 44/60, Cristian Pisk 38/60, Ivan Rakusa 45/60, Sandro Skarabot 36/60, Elizabeta Skorjanc 43/60, Tanja Spessot 45/60.

PRIKLJUČENI ODDELEK ZA ZUNANJO TRGOVINO TRGOVSKEGA TEHNIČNEGA ZAVODA ŽIGA ZOIS: Vanja Ambrosi 46/60, Verena Braini 43/60, Erika Brisco 44/60, Matejka De Rocco 44/60, Viljena Devetak 55/60, **Martina Fajt 60/60**, Peter Gergolet 53/60, Marta Gravner 44/60, Andrea Iussa 50/60, Irene Jakin 51/60, Tanja Kovic 46/60, Silvano Kravos 46/60, Mattia Marassi 40/60, Sara Miklus 43/60, Peter Muzic 45/60, Martina Nanut 44/60, Erika Obljubek 42/60, Boris Sfiligoj 48/60, Fabjan Sfiligoj 40/60, Silvano Skok 42/60, Martina Sosol 57/60, Kristian Tommasi 50/60, Hari Štrukelj 48/60.

TEHNIČNI INDUSTRIJSKI ZAVOD GALILEI: Cristian Benedetti 43/60, Vojko Croselli 57/60, Valentina Devetak 50/60, Marko Faganel 52/60, Saša Hlede 46/60, Monica Marson 43/60, Stefano Mazgon 48/60, Kristian Miklus 53/60, **Ana Osvald 60/60**, Emilio Quinzi 46/60, Fabio Tommasi 46/60, Tanja Vizintin 42/60.

KLASIČNA GIMNAZIJA IN LICEJ PRIMOŽ TRUBAR: Erika Gregorič 60/60, Majda Klemše 60/60, **Alessio Stasi 60/60**, Ivan Žerjal 60/60.

Mlad in obetaven zgodovinar

Pogovor z letošnjim maturantom Alessiom Stasijem

Letos je klasični licej na poseben način dokazal, da ga obiskujejo res dobri, nadarjeni in izbrani dijaki. Na zrelostnem izpitu so namreč prejeli najvišjo oceno, šestdesetico, prav vsi - štiri - kandidati. Gre za izjemen uspeh brez primere.

Uspelo nam je se pogovoriti z Alessiom Stasijem. Pred nami je stal mlad erudit in studiosus z izrednim spominom, zaradi svojih zanimanj precej nevsakdanji mladenič. »Ob koncu svoje licejske izkušnje,« je začel, »sem zadovoljen, da sem pred petimi leti izbral prav to šolo. Klasični licej je šola, ki nudi široko in pravo izobrazbeno podlago za življenje, nudi možnost, da poglobiš tudi osebna zanimanja.« Hvaležen je profesorjem, ki so znali z veliko pozornostjo najti in ovrednotiti v dijakih to, kar jim bo v življenju služilo in jih izoblikovalo v prave osebnosti, pa čeprav so si bili sošolci med sabo še tako različni. »Na letošnji maturi smo vsi prejeli odlične izide. Ocene so si med seboj sicer različne. Pri slovenski pisarni preizkušnji je namreč vsak izmed nas izbral svoj naslov...«

V svoji maturitetni zgodovinski raziskavi je predstavljal tri goriške rodobine, ki so se izkazale na različnih področjih; živele so na prelomu 17. in 18. stoletja: to so Kobencliji, Križaji (goriški cerkveni dostojanstvenik Janez Krstnik Križaj) in Kemperleti (duhovnik Štefan Kemperle). »Prav duhovniki so bili namreč do nedavnega glavni nositelji izobraženstva.«

Osebni študij ima velik pomen v Alessiovem življenju; kljub temu pa ima veliko zanimanj. In že smo pri njegovem jedru: »Zanimam se za klasične jezike, grščino in latinščino.« Z novim letom se misli vpisati na klasično filologijo v Trstu. »Sam ne gledam na svoje zanimanje za klasične jezike suhoparno, ampak kot na nekaj, kar je vedno živo... Mislim, da poznavanje klasičnih jezikov lahko še veliko pomeni. Ta jezika nudita sistematizacijo znanja in dajeta možnost, da si ustvariš v lastnem razumu predalčke, kamor postavljati različne vrste znanja.« Prav v tem vidi aktualnost in praktično korist poznavanja in učenja klasičnih jezikov. »Ne glede na to, da se humanistične vede danes zapostavljajo, sem prepričan, da je za pravo vrednotenje stvari in pravi nastop v svetu, tako v politiki kot v leposlovju ali kjerkoli drugje, klasična izobrazba najprimernejša.« Sploh pa ni mogoče po njegovem mnenju kritično pristopiti do zgodovine brez poznavanja antičnih in tujih jezikov. »Samo slovenščina ne zadostuje.«

Svoje zanimanje za klasične jezike povezuje s še večjim zanimanjem za goriško oz. slovensko in evropsko zgodovino od konca srednjega veka, se pravi od začetka 16. stol., tja do l. 1918. »Zbiram pričevanja iz preteklosti - predvsem latinska in nemška do 18. stol. - in iz teh gradim nova spoznanja na področju goriške zgodovine, ki je izredno bogata. Nekdo bi lahko mislil, da tako provincialno mestece, kot je danes Gorica, nima kaj dosti nuditi zgodovinarju; v resnici pa se je dimenzija našega mesta poplitnila šele pred slabimi 70 leti, ko je v Primorju izgubila svojo vsaj kulturno vodilno vlogo, če že ne tudi gospodarske, in postala italijansko obrobno provincialno mesto, kar

ostaja še danes, če izvzamemo le nekaj kulturnih doživetij, ki nam jih nudijo npr. srednjeevropska srečanja... V času, ki ga izrecno proučujem, od 16. do 18. stol., ni bilo ideje narodnosti. Ta se je pojavila komaj z iluminizmom, zlasti po izbruhu francoske revolucije, in se je okrepila po letu 1848. Zato je tedaj težko postavljati določene meje med italijanstvom, slovenstvom, nemštvom.«

Na splošno velja, da je konec moderne zgodovine in začetek sodobne v dobi restavracije po Napoleonu; »pri nas to več kot toliko ne velja, ker se je stari svet ali to, čemur pravimo *ancien regime*, končal leta 1918, ko se je vzpostavila nova stvarnost, tudi politična.« Proučevanje goriške zgodovine ga je pritegnilo »predvsem zaradi izjemne bogatosti rokopisnih in "živečih" virov; le-ti so predvsem starejši Goričani, ki lahko nudijo mlademu človeku veliko, če ga zanimajo taka vprašanja.« Rad brska po knjižnicah in arhivih, toda to mu še ni dovolj. »Pred časom sem srečal znane grofa Coroninija, ki se je sam ukvarjal z diplomatiko in pomožnimi zgodovinskimi vedami: mislim, da je bil enkratna osebnost, ki je znal posredovati mlademu človeku veliko svojega znanja.«

Na vprašanje, ali je v njegovi družini še kakšen zgodovinar, je delal, da je *homo novus*, prvi, ki se je v to usmeril. »Že kot otroku se mi je zbudilo to zanimanje na osnovni šoli.«

Posebno rad sega Stasi predvsem po starejših virih, ker za obdobje, ki ga zanima, ni veliko sodobnih pisanih virov. »Ukvarjam se tudi s pomožni-mi zgodovinskimi vedami, predvsem s heraldiko, genealogijo in razbiranjem starih listin; svoje raziskave pa tudi rad opremljam z ilustracijami... V goriških arhivih je veliko tega, kar bi znalo na jasen način osvetliti našo preteklost in to je treba prej ali slej proučiti... Gorica je leta 1918 izgubila svojo vodilno kulturno vlogo. Do prve svetovne vojne je bila res klicana v to, da združuje različne narode, identitete, da ustvari svojevrstno *facies*, podobo, ki se je z njo v tistem času lahko ponašalo malokatero evropsko mesto.« Tega bi se morali bolj zavediti. Italijanski del goriške zgodovine je sicer dobro raziskan; nedavno pa rase zanimanje tudi za slovenski delež. »To je zelo pomembno. Slovenska kultura in civilizacija nista kultura velikih Dantejev in Petrarcev; sta, kot vse severne evropske kulture in civilizacije, kultura majhnih stvari, ki pa - ko jih proučiš in se zaveš njihovega pomena - spoznaš, da so res mali biseri. Zato skriva naša preteklost v svojem osrčju še veliko neznanega, kar bi bilo treba raziskati. Prepričan sem, da bo kdo, ki se z vno mo zavzame za proučevanje starejše slovenske literature, našel marsikaj, kar je velikega pomena za slovenski narod. Zlasti je treba iskati v zasebnih arhivih rodbin, ki so gospodovale na Slovenskem do leta 1918.«

Alessia predvsem privlačuje svet zgodovine plemstva. »Na tem področju sem odkril veliko zanimivih stvari. Zanima pa me tudi umetnostna zgodovina, predvsem obdobje od gotike do klasicizma, še najbolj baročno obdobje, ker je poleg gotike tisto, ki je dalo najbolj svojevrsten pečat slovenskemu umetnostnemu prostoru.«

Trdno je upati, da bo imel Alessio možnost razviti svoje sposobnosti in obenem prispevati k popolnejšemu poznanju naše krajevne zgodovine.

Pogovarjalec je Danijel Devetak

Na realni in trgovski pet šestdesetic

Maturantje so se končno oddahnili (Foto Kroma)

Mature je konec tudi na znanstvenem liceju France Prešeren in na trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois. Na Prešernu so vsi dijaki izdelali, maturitetna komisija pa je podelila tri šestdesetice, ki so jih prejeli Alessandra Fontanot iz 5. A razreda, Samuela Bandi in Aleš Petaros iz 5. B razreda.

Tudi na trgovskem zavodu Zois

so izdelali vsi kandidati razen enega; komisija pa je podelila dve šestdesetici, ki sta ju prejeli Jana Kosmač in Ksenija Stopar iz 5. A razreda.

Maturante čakajo sedaj zasluzene počitnice (nekateri so že odpotovali). Vsekakor naj prejmejo odličnjaki iskrene čestitke tudi našega lista.

Profesorici Andrejini Maver Perčič v slovo

V torek, 11. julija, smo se s težkim srcem poslovili od Andrejine Maver Perčič. Prezgodnja smrt jo je pohudi neozdravljivi bolezni iztrgala družini, sorodnikom in številnim prijateljem. G. župnik je pri pogrebnih maši prav povedal: Andrejina je bila verna žena, na prve petke je redno prejela sv. obhajilo in Bog jo je poklical k sebi prav na prvi petek meseca julija.

Andrejina je bila vzorna in ljubeča žena in mati dveh odličnih fantov. V prvi vrsti se je posvečala svoji družini, staršem in sorodnikom. Vestno je tudi opravljala svoj poklic kot profesorica telesne vzgoje na slovenskih višjih šolah v Trstu, najdlje na liceju F. Prešeren.

Povsod je bila priljubljena zaradi svoje dobrote in uravnovešenosti. Ni se razburjala, s svojo milino in vedrino je znala povsod ustvariti soglasje.

Kljub družinskim in poklicnim dolžnostim je našla čas tudi za dobra dela. Bila je požrtvovalna članica Slovenske Vincencijeve konference v Trstu. Poleg normalnega dela, ki ga opravlja vsak član, to je obisk bolnikov in potrebnih, duhovno oblikovanje pri sestankih in duhovnih obnovah, je sprejela še delo v glavnem odboru, ki povezuje vse odseke Slovenske Vincencijeve konference na Tržaškem in Goriškem. Precej let je tudi vodila odborovo blagajno. Za to je bila še posebno sposobna, ker je dovršila trgovsko akademijo. Pred leti je kot ravnateljica vodila otroško počitniško kolonijo Slovenske Vincencijeve konference. Tudi tu se je odlikovala s svojim treznim, pomirjevalnim značajem. Mnogo let je sodelovala pri pripravljanih tečajih za vzgojitelje v koloniji. Dajala jim je nasvete in navodila za primerne telovadne vaje in igre. Vedno je rada priskočila na pomoč. Nobeno leto ni manjkala pri pripravi in ponujanju blagoslovljenih oljk na cvetno nedeljo.

Skratka, bila je res dobra, vedno pripravljena narediti uslugo ali postreči s prijazno, prijateljsko besedo.

Draga Andrejina, vsi te bomo zelo pogrešali. Dobri Bog naj ti obilno povrne vse, kar si dobrega storila!

Iz kolonije v Comegliansu

V nedeljo, 16. julija, je vladalo v gorski koloniji v Comegliansu veselo in praznično razpoloženje. Prišli so namreč na obisk starši in otroci so jim v kratki, a ljubki prireditvi prikazali življenje v koloniji in še marsikaj. Vse so spremljali s petjem in harmoniko. Otroci so povedali, da jim je v koloniji lepo, da hodijo na lepe sprehode in izlete v gore ter da se mnogo igrajo na prostem. K sreči imajo skoraj vedno lepo vreme.

Otroci se bodo vrnilo po treh tednih iz kolonije v soboto, 22. julija. V Gorici bodo pred železniško postajo okrog enajstih, v Trstu pa pred avtobusno postajo okrog poldne.

Imenovanja v tržaški škofiji

Za župnika v Škedenj je bil imenovan g. Luciano Giudici; za Kolonkovec g. Mario Vatta kot župni upravitelj in g. Alberto Signorello za župnijo Kraljica sveta na Opčinah.

Bazovica obhaja svoje opasilo

Zgodovinarji trdijo, da je Bazovica nastala na Krasu že v 10. stoletju. Tržaški škofje so namestili prve kmete na Krasu prav tedaj. Prvo cerkev so si zgradili že leta 1336 in tržaški škof jo je posvetil zavetnici sv. Mariji Magdaleni. Tri stoletja kasneje je število ljudi verjetno naraslo in cerkva je bila premajhna; leta 1633 so jo razširili. Čas je tekkel. V bližnji Lipici so imeli Avstrijci veliko oblast in so sklenili, da bazovsko cerkev še povečajo; tako je leta 1857 nastala sedanja velika cerkev, ki jo je 5 let kasneje posvetil škof Legat vedno sv. Mariji Magdaleni.

Že 660 let je bazoviška skupnost pod varstvom zavetnice sv. Marije Magdalene. Zato je še bolj prav, da so Bazovci ponosni, da imajo zgled in zavetje že toliko časa v tej svetnici. V nedeljo bomo ob 10.30 slavili praznik zavetnice. K maši bodo prišli peš tudi otroci kolonije v Dragi.

Že drugo leto pripravljamo knjigo zgodovine župnijske skupnosti. Glavno besedo ima zgodovinar dr. Tomaž Simčič. Upamo, da bo letos izšla in gotovo razveselila vaščane in druge naše prijatelje s Krasa in iz mesta. MŽ

Ob 10-letnici smrti Maria Dolenca

V ponedeljek, 17. julija, smo se v župnijski cerkvi sv. Jerneja ap. na Opčinah sorodniki in prijatelji zbrali pri sv. maši ob 10. obletnici smrti očeta in deda Maria Dolenca, ki je umrl ravno na ta dan, t.j. 17. julija 1985. Maševal je g. Franc Pohajač.

Mario Dolenc se je kot drugi od petih otrok rodil 1. oktobra 1899 na Opčinah materi Antinoji in očetu Francu, po poklicu mizarju. Osnovno šolo je obiskoval v domačem kraju, leta 1914 pa se je zaposlil pri avstroogrski železnici. Pri tej železnici (ki je po prvi svetovni vojni prešla pod italijansko upravo) je ostal do svoje upokojitve leta 1965. Leta 1923 se je poročil z domačinko Josipino (Pepko) Sosič, s katero je imel dva otroke, Maria ml. (Učija) in Nadjo. Leta 1927 so ga italijanske oblasti premestile v železniške postaje na Opčinah v Ferraro, od tam pa v Belluno in Sieno. Med vojno je bil dva meseca tudi na Siciliji. Leta 1945 se je vrnil na Opčine, kjer je dočkal konec vojne. Le-ta je sicer težko prizadela njegovo družino: brata Milana, ki je šel v partizane, pogrešajo od leta 1944; drugi brat Josip, eden izmed padalcev, ki so jih zavezniki odvrgli na slovensko ozemlje, pa je po vojni izginil v Sloveniji.

Mario Dolenc je pripadal tisti generaciji Opencev, ki je šla skoz prvo in drugo svetovno vojno in ki se je še spominjala življenja in vzdušja v avstroogrski monarhiji, preden so tudi naše kraje zajeli viharji 20. stoletja, ki so krepko udarili tudi po njegovih najdražjih. Na Opčinah je bil znan in priljubljen; prav tako v delovnem okolju, kjer je napredoval do mesta postajenačelnika. Ob 10-letnici njegove smrti se ga sorodniki spominjamo s hvaležnostjo in ljubeznijo. (iž)

Jambor - sklepne številke 24. letnika

V začetku tega meseca sta nam prišli v roke junijska šesta in sedma ter julijska osma številka skavtskega glasila Jambor. Tako se je torej tudi XXIV. letnik prebil do zadnje številke.

List je izhajal nekoliko neredno, saj je bilo treba kar trikrat združiti po dve številki. Sicer pa uredništvo napoveduje obračun tega letnika v prvi številki naslednjega, jubilejnega 25. letnika.

Vsebina junijske številke je običajna, julijska pa je že nekoliko počitniško usmerjena. Več prispevkov je posvečenih 4. slovenskemu zamejskemu jamboreeju, ki se je ta teden začel v Čezsoči, trajal pa bo do 30. julija. (mab)

Kolonija SLOKAD-a v Dragi

V nedeljo, 23. julija, se bodo otroci vrnilo domov z veselimi spomini na letošnjo kolonijo. Veselili so se kopanja v Sosljanu, pohodov po Krasu. V Glinščinci v Botaču so se zabavali v vodi. Najlepši spomin pa bo lepi izlet v Gradež, Oglej in na Barbano. V nedeljo dopoldne bodo šli peš v Bazovico na praznovanje sv. Marije Magdalene, vrnilo se bodo v Drago in popoldne razveselili starše in prijatelje z lepo prireditvijo. Hvaležni bodo vodstvu kolonije, zlasti ravnateljici prof. Fulviji Premulin, odlični kuharici Anici Pirjevec in vsem osebam, ki so se žrtvovale za dobro naše mladine. Hvaležni moramo biti vsem, ki že od leta 1947 pomagajo naši mladini s kolonijami.

Predstavili monografijo o Narodnem domu

V četrtek, 13. julija, so uro pred osrednjo manifestacijo ob 75-letnici požiga Narodnega doma v prostorih Tržaške knjigarne predstavili monografijo *Narodni dom v Trstu 1904-1920*, pri kateri je sodelovalo šest priznanih zamejskih zgodovinarjev in strokovnjakov, v glavnem sodelavcev Narodne in študijske knjižnice. Knjiga je izšla pri založbi Devin, o njej pa so spregovorili zgodovinarja Milan Pahor in Sandi Volk ter predstavnik založbe Andrej Furlan. (Foto Kroma)

Občni zbor TKB potrdil vstop italijanskih partnerjev

Posnetek z občnega zbora TKB (Foto Kroma)

Občni zbor Tržaške kreditne banke je v petek, 14. julija, potrdil vstop italijanske banke *Banca popolare di Brescia*, ki je postala lastnica 45% delnic, njen ravnatelj Bruno Sonzogni pa je skupaj z Mariom Gnesijem postal član upravnega odbora te do sedaj največje slovenske banke v zamejstvu.

Kot znano, se je morala TKB združiti z banko iz Brescie na zahtevo osrednje italijanske banke *Banca d'Italia*, potem ko so nadzorniki le-te šest mesecev pregledovali račune slovenskega bančnega zavoda. Mnogi se s tako odločitvijo niso strinjali, češ da banka ne bo več v slovenskih rokah, in so kritično ocenili dosedanje delovanje TKB, ki naj bi v preteklosti zagrešila določene nepravilnosti.

Vtisi z romanja tržaške Duhovske zveze v Lurd (26.6.-1.7.)

V okviru Duhovske zveze je lepo potekalo šestdnevno romanje v Lurd. V udobnem avtobusu so šestdesetim potnikom med molitvijo, šalami in petjem kilometri naglo izginjali. Kogar ni premagal spanec, se bo rad spominjal bežnih vtisov turističnih lepot. Znamenito mesto Avignon, kjer smo prespali prvo noč, ponazarja dolgo dobo cerkvene zgodovine, znane pod imenom avignonsko pregnanstvo. Janez XXII. je leta 1334 pričel z gradnjo mogočne papeške palače. Sledilo je drugih pet papežev, ki so arhaično umetnost nadaljevali celih 30 let. Pomembno vlogo, da so se papeži vrnili v Rim, ima sv. Katarina sienska, ki je papeža Gregorja XI. pridobila za križarsko vojno, ko je potovala v Avignon za potrditev ustanovitve ženskega samostana.

Tretji in četrti dan smo preživeli v Lurdu. S pospešenim utripom smo se potočili v pisano morje ljudi in pazili, da se kdo ne izgubi. Za večerno procesijo smo se stiskali pod drevesi ali pod dežniki, ker nas je z vso ihto oblivala ploha. Naslednji dan je bilo čudovito vreme in desetisočglava množica je zbrano stopala z lučkami. Po mikrofonu se je seveda oglasila tudi slovenska molitev in pesem. To je edinstveno doživetje Lurda. Ne vem, če se še kje po svetu moli bolj prizadeto. Obiskali smo tudi Bernardkin dom, ki je bil dom pristrčne medsebojne ljubezni.

Peti dan smo iz Lurda odšli v Carcasson. Ta utrdba je baje najlepša srednjeveška utrdba z dvojnimi obzidjem in 50 stolpi. Prenočili smo v mestu Nimes, ki smo ga po večerji še na kratko obiskali.

Vsi hoteli in prenočišča - zlasti zadnja - so po udobnosti prekašali drug drugega. Za francoski menu pa še danes ne vem, kaj vse so nam servirali, razen seveda naše »paštešute«.

Ob hvaležnosti Bogu in Mariji za lepa doživetja pa se je nekaj oglasilo: Ljub je domek, tudi če ga je samo za en bobek, s krompirjem v oblicah na mizi!

F.V.

Slovo od prijatelja Marjana Omana

V soboto, 15. julija, nas je nenadno zapustil Marjan Oman, član stare spoštovane rodbine Omanov z domačije na severnih obronkih Ponc. Že od mladih let je kazal ljubezen do narave in tehnike. Izšolal se je na tehnični šoli v Trbižu in se nato zaposlil v tovarni verig. Obenem se je ukvarjal s kmetijstvom in gozdarstvom. Na tehničnem področju je bil povsod doma. Nič mu ni bilo novo ali neznan. Bil je vesten strokovnjak, pošten, redkobeseden in natančen.

Ljubil je vse, kar je bilo povezano z belopeško dolino in njenim življenjem. Zavzeto se je čutil član naše skupno-

sti: prebiral je naš tisk in sledil slovenskim medijem. Globoko je čutil versko, socialno in ekonomsko problematiko svoje doline. Vedno in povsod - ob vsaki uri - je bil pripravljen pomagati in prisrčno pomagati na pomoč.

Gospa Smrt je za koso uporabila tujerodno počitniško mrzlico in nam ga je odnesla v Gospodovo naročje. Pokopali smo ga na belopeškem pokopališču v tork, 18. julija. Zapušča soprogo, hčerko in sina, sestri in številne sorodnike. Vsem naše sožalje. Naj mu bo lahka domača zemlja v okrilju njegovih gora v senči Gospodovi!

Pavel Chersi

Odšla je v večnost

Goriška slovenska skupnost je izgubila še eno dobro mater. Po krajši boleznii je namreč 14. julija umrla v civilni bolnišnici Justina Blažica por. Visintin. Pokojnica se je rodila v Šempetru pri Gorici 29. septembra 1915; učakala je torej skoraj 80 let. Poročila se je z Jožefom (Pepijem) Visintinom, znanim urarjem v Gorici, ki je umrl že pred leti. V zakonu sta imela četvero otrok, od katerih je eden umrl še kot otrok. Ostali trije so Ana, dr. Franka in Marjan. Ana je končala slovensko učiteljsko, Franka licej in nato medicinsko fakulteto; Marjan pa je sledil očetu in postal urar.

Pokojna Justina je bila rada v slovenski družbi, dokler so ji moči to dopuščale. Bila je verna žena in je pogumno prenašala težave življenja, ki nikomur ne prizanašajo.

Pokojnici večni mir in pokoj, otrokom naše sožalje.

Zahvala

Ob bridki izgubi svoje žene **Nevke Živec**, ki je stopila v večnost med romanjem v Lurdu, bi se rad zahvalil vsem, ki so mi kakorkoli stali ob strani. Še posebej duhovnikom **Tonetu Bedenčiču**, **Rafku Slejku** in **Žarku Škerlju**; pa še **dr. Dragu Štoki**, **Felicitu Vodopivec**, **pevcem in pevkam** ter **župniku župnije sv. Ane** in vsem ostalim **romarjem**.

mož Jušto

MAŠE NA SV. GORI
ob nedeljah ob 10., 12. in 16.
uri. Vsak dan ob 16. uri.

AVTOBUS ZA SV. GORO
vsako nedeljo in ob praznikih
odhod z glavne postaje ob 8.45, s
Travnika ob 9. uri. Popoldne
odhod z glavne postaje ob 14.15,
s Travnika ob 14.30.

Čestitke

• **Irenki, Lovrencu in Martinu** se je pridružil mali **SANDI**. Ob veselem dogodku iskreno čestita pevski zbor **Rupa-Peč**. Čestitkam se pridružuje tudi **KD Sabotin iz Štavnice**.

• **SKPD F.B. Sedej** in mešani zbor čestitata **Vlasti in Fabiu** ob rojstvu prvorojenke **NINE**; mali pevki pa želita, da bi postala pridna slovenska deklica.

• **Cerkveni pevski zbor v Rojanu** iskreno čestita štirim mladim članom, ki so uspešno opravili maturo: na zavodu **Žiga Zois Valentina Bembi**, na zavodu **J. Stefan Marko Bembi**, na liceju **F. Prešeren David Korošič** in **Marko Verri**.

Čestita tudi **Saši Ažman**, članici naše župnijske skupnosti, za izvrsten uspeh pri maturi na liceju **F. Prešeren**.

• **13. julija** je lastnik goriškega **Palace Hotela Vinko Levstik** obhajal 70-letnico rojstva. Ob življenjskem jubileju mu čestitajo prijatelji in znanci doma in po svetu. **Dragi Vinko, še dolgo te Bog živi!**

• **Cerkveni pevski zbor v Bazovici** čestita svoji pevki **Silvani** in njenemu možu **Stojanu Ražem**, ki sta obhajala 25. obletnico poroke, in vošči še dosti let lepega zakonskega življenja.

• **Moniki in Darku** vošči župnijska skupnost v **Borštu** veliko sreče na skupni življenjski poti. Pridružuje se uredništvo **Katoliškega glasa**.

Poletna sezona na Sv. Višarjah

Na Sv. Višarjah se uspešno nadaljuje poletna sezona. V najtoplejših dneh v letu je izlet v gore, na Sv. Višarje, še kako dobrodošel za tiste, ki iščejo mir in počitek na hlednem.

Zičnica obratuje vsak dan do 10. septembra s sledečimi urniki: od 9. do 17. ure ob delavnikih, od 8.30 do 18.30 ob nedeljah in praznikih. Za slovenske vernike je - kot vedno - poskrbljeno s posebnimi ugodnostmi: povratna karta je za Slovence po znižani ceni (16.000 namesto 19.000 lir), skupinska povratna karta pa celo po 14.000 lir. Po polemikah, ki so zajele Sv. Višarje meseca junija, bo še naprej poskrbljeno za sv. mašo v slovenščini z lazaristom patrom **Cirilom Čargo**. Prav bi bilo, da bi slovenski verniki ne nasedli polemikam in bi še naprej masovno obiskovali svoje najbolj priljubljeno svetišče. Sv. Višarje bodo lahko tudi v bodoče najbolj obiskovano slovensko svetišče.

Promotor **S.p.A.** Vas vljudno vabi na obisk na Sv. Višarje. Razkazali Vam bomo vse posebnosti božje poti. Če Vas naša pobuda zanima, stopite v stik z našim uradom v Trbižu (tel. 0428-2967). **Na svidenje na Sv. Višarjah!**

Peter Gerdol

OBVESTILA

• **NA MIRENSKEM GRADU** je ob nedeljah sv. maša ob 16. uri.

• **DAN OBISKOV NA SKAVTSKEM JAMBOREEJU SZSO V ČEZSOČI. Nedelja 23. julija:** ob 9.30 skupno dviganje zastave; ob 10. sveta maša, pozdrav načelnikov in gostov, prosto za kosilo s starši, ogled panojev; ob 15.45 zbor po podtaborih; ob 16. skupni taborni ogenj; 17.30 zaključek. Do kraja jamboreja je dastop z avti prepovedan. Parkirišča bodo urejena v Čezsoči in bodo od taborov oddaljena približno pol ure peš. Zagotovljen bo kombi za prevoz starejših oseb.

• **PD RUPA-PEČ** se pripravlja na izlet v Marche od 24. do 27. avgusta. Na razpolago je še nekaj prostorov. Za podrobne informacije kličite na tel. št. 882285.

• **V nedeljo, 30. julija**, bo ob 18. uri v **RUPI** pri Gorici **ZLATA MAŠA G. VINKA ŽAKLJA** iz Belgije. Pri maši bosta pela **MoPZ Mirko Filej** in **MePZ Rupa-Peč** pod vodstvom **Zdravka Klanjščka**. V g. Žaklju hvaležno počastimo vse naše slovenske izseljenke duhovnike. Ob lepem vremenu bo slovesnost ob cerkvi in v društvenih prostorih. Pristrčno vabijo: **MoPZ Mirko Filej**, **MePZ Rupa-Peč**, **PD Rupa-Peč** ter župnika **Markežič** in **Žerjal**.

• **URADI NA TRŽAŠKI ŠKOFIJI** bodo zaprti od 24. julija do 19. avgusta.

• **ŽUPNIJA SV. JAKOBA V TRSTU** bo v torek, 25. t.m., praznovala god svojega župnijskega zavetnika sv. Jakoba. Ob 17. uri bo sv. maša za slovenske vernike. Maševal in pridigal bo p. Janez Šamperl. Pela bo pevska komorna skupina **don Luxa** iz Bertokov pod vodstvom **Marka Kocijančiča**.

• **SV. MAŠA Z URO MOLITVE ZA DUHOVNE POKLICE** in mladino bo v četrtek, 3. avgusta, ob 18.30 v **Barkovljah**. K čim večji udeležbi toplo vabita **Slov. Vincencijeva konferenca** in **Klub prijateljstva**.

• **TRST. DUHOVNO SREČANJE ZA ŽENE IN DEKLETA**. Duhovna poglobitvena srečanja za žene in dekleta bodo tudi letos v **Domu blagrov nad Trstom** 16., 17. in 18. avgusta. Vodil jih bo izkušeni dr. **Rudi Koncilja** iz Ljubljane. Vpisovanje sprejema gđ. **Dora Kosovel** tudi po telefonu (040/763406).

• **DUHOVNE VAJE ZA DUHOVNIKE** bodo v Trstu v hiši duhovnih **Dom blagrov** 28., 29. in 30. avgusta. Začnejo se v ponedeljek zjutraj. Vodil jih bo mariborski pomožni škof dr. **Jože Smej**. Za vpisovanje se lahko javite kar na naslov hiše **Le Beatitudini**, tel. 040/566244, **Strada nuova per Opicina**, 34016 **Trst**. 31. avgusta bo pastoralno srečanje za tržaške duhovnike.

DAROVI

Za KG: N.N. 55.000; druž. **Prešeren**, **Trbiž** 40.000; **Ivanka Vidmar** 20.000 **lir** **Jušto Živec** 100.000 **lir**.

Za cerkev v Jamljah: dragi teti v spomin darujejo nečaki **Pepi, Cvetka, Marija** in **Dragica** 100.000 **lir**.

Za Zavod sv. Družine: v spomin drage **Vide Lapanje** in **Julke Žgavec**, daruje **Angela Vetrih** 50.000 **lir**.

Za cerkev na Peči: namesto cvetja na grob **Julke Žgavec Danilo** in **Danila** 100.000; v isti namen druž. **Tomič** 50.000; v spomin na **Julko Gerljevič-Žgavec** druž. **Čevdek-Peč** 1/c 50.000; v isti namen **Fani** 50.000 **lir**.

Za cerkev na Vrhu: v spomin na ženo odn. **mamo Romano** druž. **Murenc** 100.000 **lir**.

Za Marijanišče: **Justo Živec** 100.000; v spomin na **Bruna Kuk** darujeta **Drago** in **Alenka Štoka** 100.000 **lir**.

Za Slovensko Vincencijevu konferenco v Trstu: v spomin na pok. **Andrejino Maver Perčič** darujeta **Silva** in **Livio Valenčič** 50.000; v isti namen druž. **Maver** 300.000 **lir**.

Za potrebne: v spomin na dolgoletno članico prof. **Andrejino Maver Perčič** člani in članice glavnega odbora **Slovenske Vincencijeve konference** 400.000 **lir**.

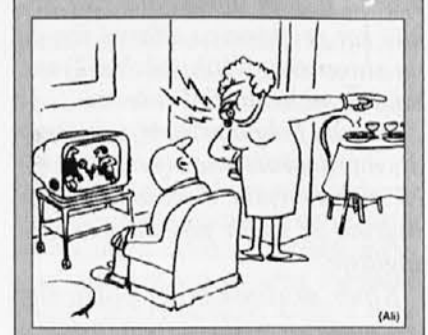
Za Marijin dom v Rojanu: v spomin **Andrejine** druž. **Maver** 200.000 **lir**.

Popravek. V zadnji številki **KG** je bil nepopolno objavljen dar. Pravilno se glasi: **Za cerkev Sv. Anc:** v spomin na **Lada Colja, Edi, Lojzka, Nadja, Graziella** in **Tiziana** 110.000 **lir**.

Po želji pokojne Eme Bajc izročila sestra Rezi Mužina sledeče: za **KG** 500.000; za **Karitas** 500.000; za **Marijin dom** v ul. **Risorta** 3 500.000; za **pevski zbor** od **Sv. Jakoba** 500.000; za **ognjišče Sv. Vincencija** 500.000; za **Marijanišče** 500.000; za **sklad Mitja Čuk** 500.000; za **katoliške misijone** 500.000; skupno 4.000.000 **lir**.

Za slov. misijonarje: namesto cvetja na grob pok. **Justine Blažica vd. Visintin** daruje druž. **Kovic, Podgora**, 50.000 **lir**.

TV-serija

RAJONSKI SVET ZA PODGORO - PROSVETNO DRUŠTVO PODGORA
vabita na

PRVO REVILJO PEVSKIH ZBOROV NA BRITOFU

nastopajo:
MoPZ Vetta - Ponte in **Valtellina (Sondrio)**,
MoPZ Monte Canin - Rezijska dolina (Videm),
vokalna skupina **Akord - Podgora (Gorica)**,

stopnišče pred cerkvijo sv. **Justa** v **Podgori**
sobota, 22. julija 1995, ob 21. uri

v primeru slabega vremena bo revija v komorni dvorani **Katoliškega doma**.

GLASBENA MATICA - GORICA

POTRJEVANJE IN PREDVPISOVANJE

V ŠOLSKO LETO 1995/96

Sprejemamo prijave za: klavir, harmoniko, violino, violončelo, violo, kontrabas, kitaro, blok-flavto, flavto, klarinet, trobento, rog, pozavno, tolkala, solopetje in predšolsko glasbeno vzgojo.

Vse potrebne informacije dobite na tajništvu šole v ul. **della Croce** 3 od 3. do 28. julija 1995.

Urniki: od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure. Telefon: 0481/531508.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:
Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva
Riva Piazzutta 18 - Gorizia - P.I. 00480890318
Tiska: Tiskarna Budin
Riva Piazzutta 18 - Gorizia

Letna naročnina v lirah:

Italija	55.000
Slovenija	55.000
inozemstvo	80.000
zračna pošta	100.000

Oglasi in osmrtnice: 1 modulo (5 cm višine v enem stolpcu) 45.000 **lir** + 19% IVA. Možne so sestave z več enako velikimi moduli, ne pa vmesne mere.

Član: **ZDRUŽENJE ITALIJANSKEGA PERIODIČNEGA TISKA**

 ZVEZA ITALIJANSKIH KATOLIŠKIH TEDNIKOV